

ONZE VOGELS

41e jaargang no. 12, december 1980

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt, D.J. Prinsen en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.

Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.

Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.

2e Voorzitter: (wnd.) G.C. Goedschalk, Akeleistraat 148,
2565 PC Den Haag.

Commissaris: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalftsen, telefoon (05293) 12 57.

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.

District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.

District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.

District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.

District Gelderland: wnd. P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.

District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.

District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.

District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.

District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.

District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.

District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.

District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:

Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (05100) 6 60 37.

Tropen, parkieten etc.:

G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.

Zangkanaries:

Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wenden zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 400,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 37,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wend men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Althuis, Zevenhuizen 5,
9064 DE Oudkerk, telefoon (05103) 27 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.M. Lupsan, Mosterdhof 168,
6931 AS Westervoort, telefoon (08303) 87 80
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

E.M. Wessels, Meijenhage 87,
3085 CG Rotterdam, telefoon (010) 81 09 73
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pals 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Auriollaan 88,
3527 EX Utrecht, telefoon (030) 93 12 18
Contributie f 20,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 27,50 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op giro 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonneren OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

ND VAN VOGELLIEFHEDERS (OPLAGE 50.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
26 januari 1981

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels”, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 3322 LK Leiden.

BLEURKANARIES aan: W.C. Oonk, Bergweg 37, 7242 EP Lochem.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenweg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

REBRUVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 3768 CN Soest.

TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: H. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

FRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Meijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Averbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

IN DIT NUMMER

	pag.
Blue Bonnets	512
Uw vraag, ons antwoord	516
Kweken met prachtvinken	519
De volière van de maand	522
Bandstaartvink	524
Zeldzaam broedresultaat met de jufferkraan	524
Het kweken met Europese vogels	527
Pietpraat over de Noordhollandse Frisè	528
Geslaagde kweek met...	531
Exotische vogels, huisdieren ja of nee	535
Feestelijke versieringen	536
Speerdistel	537
De oosterling houdt zijn vogels op een andere manier dan de westerling	538
Vogelvoortplanting	540
De kweek met de Noorse Goudvink	542
Carriers	543
Contourveren	543
Het geslacht Estrilda V	544
Vraag en Aanbod	547
N.B.v.V. Boekenservice	549
Inhoudsopgave	555

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
CéDé Vogelvoeders bv	518
P. Klomp bv, Fauna Lux	522
Kasper, Edelchemie Panheel bv	523
Harteveld Hoos & Heyermans bv	526
Van Wijngaarden bv, W. Rouppe van der Voort, Vogel '81	530
G.J. van Gelder bv	537
Uitgeverij de Cirkel, Landskampioenwedstrijd, Natuur Historisch Museum	548
't Holthoes, van Wijngaarden, Orni-Mondo	549
Fauna Metaalwaren, Sabri Pet Supplies	551
V.V.R. Vogelvoederfabriek, Animal, F. Thyssen, Rein van der Veen, C.O.M.	552
Fauna Metaalwaren	553
404	554
Witte Molen	556

Foto voorplaat: Red vented blue bonnet
Vogelpark Walsrode/Horst Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

Tekst: Cees van Berkel
Foto's: Vogelpark Walsrode, Horst
Müller, Australian News en
Informationbur.

BLEU BONNETS

Ondanks het al weer zo'n 20 jaar aangewezen zijn op het eigen bestand aan Australische parkietensoorten en het als gevolg daarvan intensieve kweken daarmee waardoor er heel veel soorten met duizenden exemplaren zijn toegenomen, spreken de blue bonnet-parkieten nog tot de verbeelding van veel liefhebbers/kwekers van grote parkieten. Ze zijn nog lang niet zo algemeen als enkele andere psephotussoorten zoals de roodrug- en veelkleurenparkiet. Misschien is er toch wel wat voor te zeggen omdat de blue bonnets minder gemakkelijk te kweken zijn en daardoor ook erg lang heel hoog in prijs bleven. Bovendien zijn het van nature bepaald geen lieverdjes. Ze gedragen zich nogal wispelturig en vooral de mannelijke exemplaren zijn eigenlijk wat al te temperamentvol met alle gevolgen van dien.

tot Nieuw Zuid Wales en zuidelijk Queensland.

3) *Psephotus haematogaster palliscens* noemen we BLEKE BLU BONNET. Dit ras doet veel lijken op *P.h. haematogaster*. Borst, buik en onderlichaam zijn echter veel fletser en de middelste vleugeldekveren zijn olijfgroen. Ze komen voor in de omgeving van Lake Eyre en Lake Frome in het binnenland van Zuid Australië. Ze bewonen zeer droge woestijnachtige gebieden en daardoor heeft dit ras

De soort kan worden onderverdeeld in vier geografische rassen.

1) *Psephotus haematogaster haematogaster* die we in goed Nederlands YELLOW-VENTED BLUE BONNET noemen.

De kop, borst en rug zijn overwegend grijsbruin, voorhoofd, masker en vleugelranden blauw. De buik is geel met in het midden en aan de dijnen rode veertjes. De onderstaartdekveren zijn helder geel. Grootte ongeveer 28 cm. Dit ras leeft in de droge gebieden in het binnenland van Zuid Australië, westelijk Nieuw Zuid Wales en zuidelijk Queensland.

2) *Psephotus haematogaster haematorrhous*, welke bekend staat onder de naam RED-VENTED BLUE BONNET.

Dit ras is vrijwel gelijk aan de nominaatvorm maar heeft meer rood op de buik. De rode veervelden strekken zich verder uit tot op de anaalstreek en de onderstaartdekveren. Op de vleugels bevindt zich een kastanje-rode vlek welke bij het voorgaande ras op diezelfde plaats meer olijfgroen is. Bovendien is de red-vented groen op de schouders en de yellow-vented blauw. Grootte ongeveer 28 cm.

Het verspreidingsgebied ligt oostelijk van het nominaatras in een wat vochtiger omgeving nabij de westelijke glooiing van het Oostaustralische Randgebirge. Het ras beperkt zich

reel blekere kleuren. Grootte ongeveer 28 cm.

l) Psephotus haematogaster narahae de KLEINE BLUE BONNET. Naarschijnlijk door de geïsoleerde ontwikkeling vertoont dit ras grote verschillen. Borst en rug zijn olijfgroen. De buik is oranje-geel en de onderstaart-dekveren rood. Grootte ongeveer 26 cm.

Ze leven in zuidelijk West Australië, westelijk van de Nullarborwoestijn in een betrekkelijk klein gebied.

Blue bonnetparkieten zijn bewoners van echte savannen. Enorme vlakten met weinig bomen en zeer verspreid staand dicht struikgewas. Hun levensstijl wijkt nauwelijks af van hun soortgenoten, de roodrug- en veelkleurenparkiet. Ze leven het gehele jaar paarsgewijs of, en dan alleen buiten de broedtijd, in kleine groepjes van 8 tot 10 exemplaren. Hun voedsel bestaat uit zaden van grassen en onkruiden. Ze zoeken dat voedsel op de grond, meestal in de schaduw van struiken of bomen.

In het algemeen zijn de vrouwtjes matter van kleur en hebben een kleinere kop en snavel. Bovendien is de houding van de man veel fierder, duidelijk dominanter. De vrouwtjes zitten meestal wat gehurkt, in een je zou naast zeggen onderdanige houding. Karakteristiek voor de blue bonnets is het baltspeel. Het mannetje richt zich hoog op, strekt zich als het ware helemaal uit, trilt met wat opgehouden vleugels, maakt met de kop, waarvan de ook de koperen rechtep staan, vlugge knikkende bewegingen en schudt de uitgespreide staart heen en weer. Beide vogels gaan samen op zoek naar een geschikte nestelplaats. Ze broeden in holten van dikke takken van heel vaak ook dode bomen. De afstand van het invlieggat tot de bodem van de nestholte kan variëren van 50 tot 150 cm. Een legsel bestaat uit gemiddeld 5 witte min of meer ruwchalige eieren op een laagje vermolmd hout. De eieren worden om de twee dagen gelegd en vanaf het tweede ei gaat het vrouwtje tot broeden over. De broedduur bedraagt ongeveer 22 dagen. Het vrouwtje broedt alleen en doet dat zeer vast. De man brengt haar gedurende die periode de nodige snavelkost, hij voert haar uit de krop.

Als de jongen ongeveer 4 weken oud zijn, verlaten ze het nest. Ze trekken dan nog geruime tijd, ook als ze al zelfstandig zijn, met de oudervogels op. Naar gelang de weersomstandigheden kan een broedsel door een tweede gevolgd worden. Tot zover iets over voorkomen en levenswijze in hun natuurlijke omgeving.

In de volière

Voor ons, vogelliefhebbers, zijn de Yellow-en de Red-Vented, de geel-en de roodstuit, het meest interessant. Zoals dat voor heel veel parkietensoorten geldt, moeten blue bonnets apart per paar in één ruimte worden gehuisvest. Het is absoluut onverantwoord om daarbij ook nog, hetzij andere soorten hetzij soortgenoten te houden. Ze staan als agressieve

vogels bekend en dat zijn het ook, vooral de mannelijke exemplaren. Tevens is het wenselijk om de volière zodanig in te richten dat ze hun naasteburen niet kunnen belagen. Het aanbrengen van dubbele gaaswanden is op z'n minst noodzakelijk ook al plaatsen we in de aangrenzende vlucht heel andere soorten. Zelfs man en pop durven nogal eens tot een flinke vechtpartij te komen.

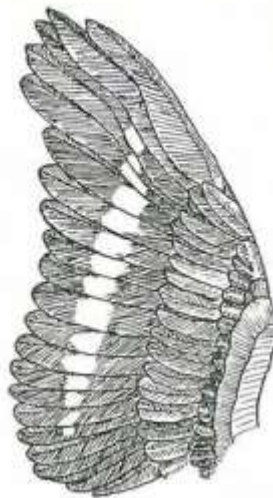
Een vlucht met een lengte van ongeveer 3 meter is voor deze vogels voldoende. De vlucht dient evenwel een aansluitend binnenverblijf te hebben zodat de vogels, indien de weersomstandigheden dat eisen, over een droge en vorstvrije ruimte kunnen beschikken. Zelfs zou dat binnenverblijf enigszins verwarmd moeten kunnen worden. Ook al is de vogel van huis

uit aan grote temperatuursverschillen gewend, in de praktijk is gebleken dat in erg koude en natte jaargetijden enige bijverwarming gunstig is. Te meer ook omdat de vogels, weliswaar afhankelijk van de weersomstandigheden, al vroeg in het jaar, zo omstreeks half februari, broedneigingen gaan vertonen.

In hun oorspronkelijke biotoop zijn de temperatuursverschillen wat gemakkelijker op te vangen. De bomen waarin zich de nestholten bevinden, worden overdag fel door de zon beschenen waardoor ze totaal erg warm worden. Het houdt die warmte gedurende langere tijd vast en zo wordt het 's nachts dan in de nestholten nooit zo koud als buiten. Dat is natuurlijk in ons klimaat niet na te bootsen en vandaar die bijverwarming.

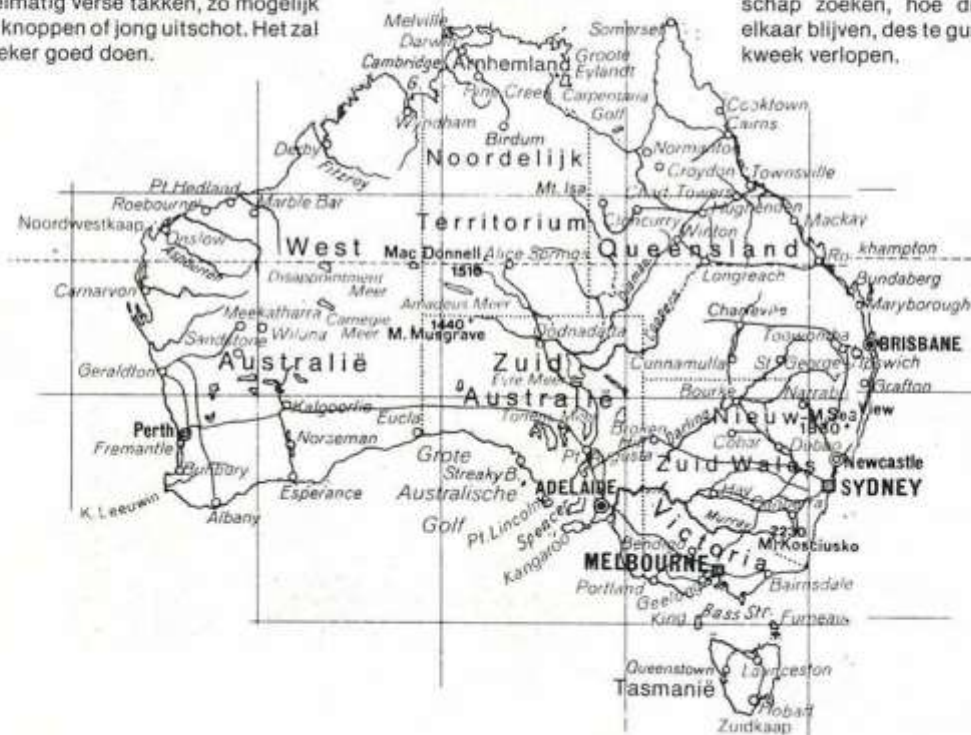
Omdat de blue bonnets graag klimmen, is het goed om in hun verblijf, naast de vanzelfsprekende zitstokken, ook een boomstammetje met wat zijtakken te plaatsen. Nu we het toch over takken hebben, denk ook aan hun knaaglust. Verstrek daarom regelmatig verse takken, zo mogelijk met knoppen of jong uitschot. Het zal ze zeker goed doen.

De nestkasten of nestblokken dienen een bodemoppervlakte te hebben van minimaal 20 x 20 cm, 50 cm hoog te zijn en een invlieg gat te hebben van ongeveer 5 cm middellijn. Een voor een deel dichtgetimmerd invlieg gat kan de broedstemming van de vogels positief beïnvloeden. Het vrouwtje heeft dan weer wat knaagwerk wat ook voldoende afleiding en blijkbaar inspiratie geeft. Zij knaagt het gat zover open dat zij er door naar binnen kan. De man, die meestal wat

grover van bouw is, kan er net nie door, maar dat is ook niet noodzakelijk. In feite heeft hij daar weinig in te maken of het zou om te voeren zijn Welnu, als hij er niet in kan, dan lok hij het vrouwtje in de nestopening het invlieg gat, en hij kan dan het voedsel overgeven. Zo gebeurt da ook met de jongen als ze zover zijn. Geef de vogels, voor wat betreft de nestkast, enige keus en hangt er ir het binnenverblijf twee op. Blijft de belangstelling voor beide nestkaster uit, dan is wisseling van plaats te proberen. Lukt het binnen helemaal nie dan is het in de buitenvlucht te proberen.

Zoals gezegd, al vroeg in het jaar kunnen de vogels al in broedstemming geraken. Ze vliegen dan heel vaak naast elkaar van de ene zijde naar de andere zijde van de voliëre. De man kan zijn vrouwtje soms zo fel achter volgen en al baltsend benaderen dat zij haar toevlucht in de nestkas zoekt. Is er genegenheid voor elkaar en voldoende broedlust bij beide partners, dan zal het vrouwtje zich regelmatig door de man laten voeren. Hoe vaker de vogels elkaars gezelschap zoeken, hoe dichter ze bij elkaar blijven, des te gunstiger zal de kweek verlopen.

De 4 tot 5 eieren worden met tussenpozen van 1 tot 2 dagen gelegd. Erg ongunstige weersomstandigheden kan dat ritme wel eens verstoren met als gevolg dat er een relatief groot verschil in leeftijd van de jongen ontstaat. Het vrouwtje gaat immers al vanaf het tweede ei tot broeden over. Een goed kweekpaar brengt echter alle jongen groot.

Op een leeftijd van ongeveer 7-8 dagen kunnen de jonge vogels worden jeringd, ringmaat 5.4 mm. Na ongeveer 4 tot 5 weken vliegen ze uit, erg schrikachtig en wild en ze zijn dan nog verre van vliegvlug. Toch leren ze snel en al spoedig zijn ze net zo rap op 1e weken als hun ouders. Weer 4 tot 5 weken later zijn ze geheel zelfstandig.

Het verenkleed van de jongen lijkt sterk op dat van de volwassen vrouwtjes, soms nog wat valer. Op een leeftijd van ongeveer 10 maanden, na de jeugdruï, zijn ze met zekerheid te sexen. Voordien is de vaststelling van het geslacht erg moeilijk zo niet onmogelijk. Er wordt wel eens afgegaan op de zogenaamde wing-stripe, een aantal lijnvormig gerangschikte vlekken op de onderkant van de vleugels. Bij de blue bonnet is deze wing-stripe bij alle jonge vogels aanwezig en blijft behouden bij de meeste volwassen vrouwtjes. Dat betekent feitelijk dat we ook daar weinig aan hebben.

Het samenstellen van een kweekpaar is geen eenvoudige zaak, kan zelfs erg moeilijk zijn. Lang niet iedere blue bonnet man zal een hem toegekend

vrouwtje zo maar zonder meer accepteren. Geduld en veelvuldige observatie van de liefhebber is vereist. Probeer ook altijd bij aanschaf van deze soort een mogelijkheid tot eventuele ruil te hebben.

Als voedsel verstrekken we een goed mengsel zaden voor grote parkieten, evenals wat groen, een stukje appel of ander fruit. Voor, tijdens en na de broedperiode is eivoer, zo mogelijk met gekiemd zaad, onontbeerlijk. Denk ook aan voldoende grit, maagkiezel, verse takken, en dagelijks vers bad- en drinkwater.

Bastaardering

Zoals de ingewijde kweker weet en de geïnteresseerde liefhebber heeft kunnen lezen, zijn we in ons land voornamelijk aangewezen op de Yellow-en op de Red-vented blue bonnet. Eén familie, zeer nauw verwant dus bastaardering en nakweek daarmee mogelijk. **Máár, het zijn wel twee rassen en dat moeten we wél zo houden!** Met andere woorden, laat u niet verleiden tot het kweken van bastaarden. Dat is, helaas, al veel te veel gebeurd. Tracht de soorten die we thans hebben, en dat geldt niet alleen voor de blue bonnets, te behouden zoals ze behoren te zijn.

Nu ook de prijs van deze soort beduidend is gezakt en ze zo langzamerhand binnen het bereik komt van veel meer vogelliefhebbers/kwekers en er dus binnen bepaalde tijd ook veel meer zullen worden gehouden en gekweekt, is het wellicht wenselijk om de rassen wat meer concreter in de NBvV-Standaard-eisen te omschrij-

ven. Thans zijn ze slechts daarin summier genoemd en worden ze nog gekeurd als conditievogels. Behoudt van de zuivere rassen vraagt een strengere beoordeling. Het is in ons aller belang.

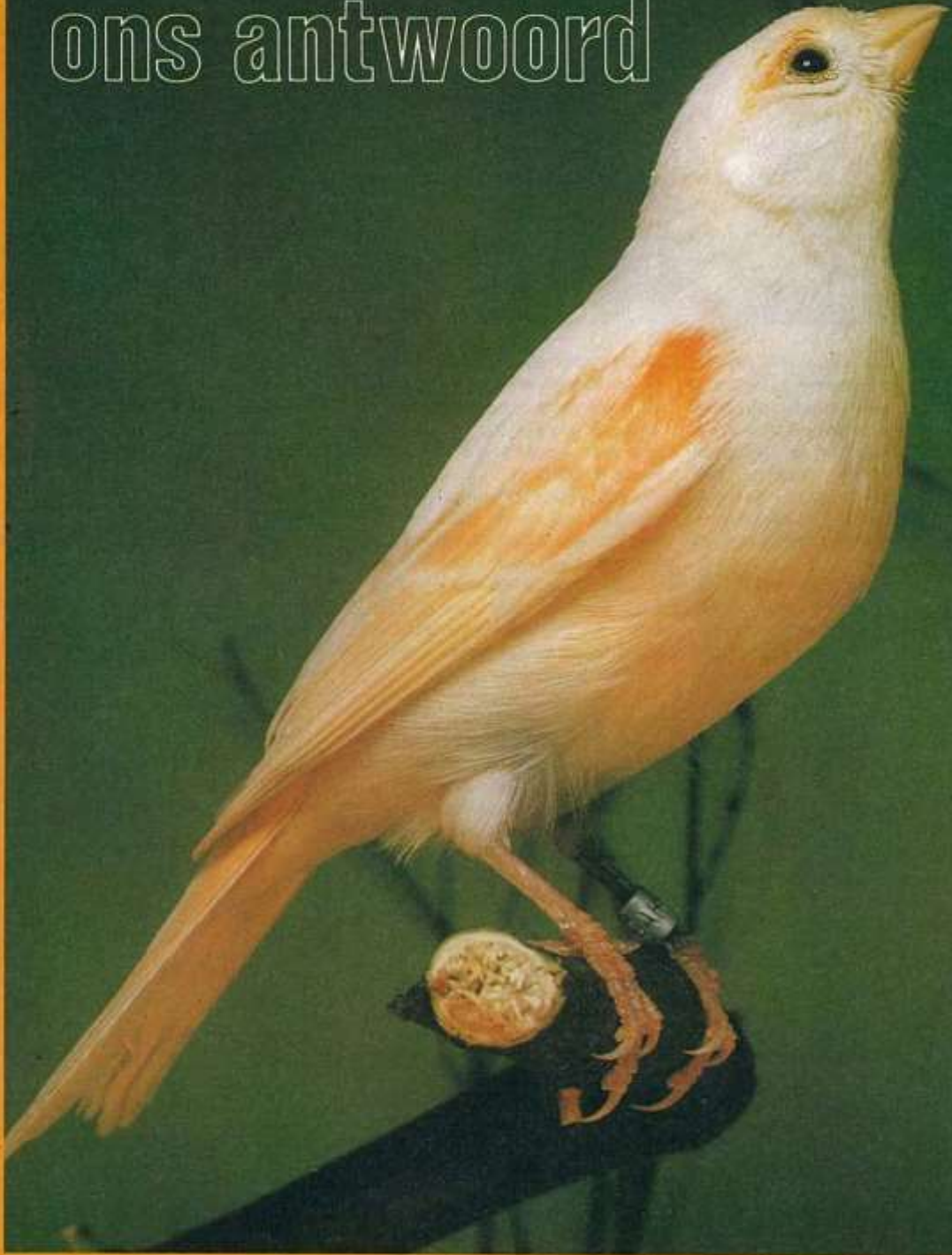
Litteratuur:

Parrots of the World, J.M.Forshaw
Australische platstaartparkieten, Dr. Immelmann

Thieme's Voliëreboek, Onze Vogels.

uw vraag
ons antwoord

Vogel

copy

Vraag 1:

Waar precies behoort de oogstreep bij mozaiekkanaries te liggen; vóór, boven of achter het oog, is de ideale 'tekening van zo'n tekeningsvogel niet te tekenen?

Antwoord:

De standaard vraagt een scherp afgebakende oogstreep aan beide zijden, deze twee oogstrepen mogen niet samenkomen boven de snavel en niet te ver doorlopen naar de hals/nek.

Er bestaat enige variatie in de exacte plaatsing van de oogstreepjes, soms open ze langs de bovenzijde van het oog, meestal midden door het oog, terzake bestaan geen bindende voorschriften, dat zou ook wat te ver voeren naar mijn mening.

Inderdaad is zo'n ideaalbeeld uit te tekenen, kijk maar naar de volgende koppen:

GOED

FOUT

loopt door tot boven de snavel

FOUT

loopt te ver door in de nek

FOUT

loopt door tot boven de snavel en de nek

Vraag 2:

Behoort een mozaiekoranjeroodbronspastelopaal tot de gevraagde 'TT-kleur' alle mozaieken in de oranje-roodbronsserie?

Antwoord:

Genetisch is dat inderdaad het geval, maar, dat houdt echter niet automatisch in dat de combinatie van pastel en opaal in de mozaiekserie getoleerd zou worden. Al jaren geleden zijn ALLE pastelopalen van het vraagprogramma afgevoerd, inclu-

sief mozaieken! Dientengevolge is ook de mozaiekoranjeroodbronspastelopaal een NIET GEVRAAGDE tentoonstellingsvogel. Het zou in de context van de vraag te ver voeren uitgebreid in te gaan op de redenen die aan de afvoering van het vraagprogramma van de pastelopalen tot grondslag lagen. De onvoldoende herkenbaarheid als zodanig van de pastelopalen moet ook voor u voldoende zijn als argument.

Vraag 3:

Kan een mozaieksatinet of mozaiekphao ingezonden worden? Is dit een gevraagde TT-kleur en hoe is de beoordeling hiervan?

Antwoord:

Mozaieken in de satinet-serie en in de ino-serie bestaan al vele jaren, beide behoren tot de gevraagde kleurslagen. Met nadruk wijs ik erop dat deze roodogen NIET vallen onder de bekende hoofdgroep 8 van het vraagprogramma, deze roodogen horen thuis in hoofdgroep 5! Daaruit mag u terecht concluderen dat de mozaiektekening het zwaarst weegt, niet de rode oogkleur.

Vraag 4:

Wordt bij een gepigmenteerde mozaiek het pigment nauwelijks bekeken? Ziet men geen verschil tussen opaal en pastelopaal?

Antwoord:

Bij ALLE mozaieken, derhalve ook bij de gepigmenteerden, komt de mozaiektekening op de allereerste plaats! Pas wanneer twee qua tekening gelijkwaardige gepigmenteerde mozaieken tegen elkaar moeten opboksen zal de pigmentering een rol gaan spelen. Buiten de vereiste zilververluiser zijn dan de eisen voor pigment gelijk aan de eisen die aan niet-mozaieken gesteld worden, de witte broek is bij mozaieken een duidelijk kenmerk in positieve zin terwijl dit in alle andere kleurslagen strafbaar is. Soms is inderdaad verschil te zien tussen mozaiekopaal en mozaiekpastelopaal, dat is echter lang niet altijd het geval. Juist in de vrouwelijke lijn vervaagt het onderscheid tussen opaal en pastelopaal in sterke mate, dus... onvoldoende herkenbaarheid tot gevoig hebbend, zie vraag 2.

Vraag 5:

Is door de huidige standardeis de Duits-witte (vetstof of gepigmenteerd), in z'n perfectie gekweekt, geen imitatie van Engels-wit waardoor de kans bestaat dat eerstge-

noemde zal verdwijnen? Indien men de aanslag, bijvoorbeeld in vleugels en staart, juist zo contrastrijk mogelijk zou maken, zou dan de Duits-witte geen geheel eigen verschijningsvorm krijgen?

Antwoord:

Nog altijd mag de Duitswitte enige aanslag laten zien volgens de standaard, het is al lang mogelijk gebleken om vogels zonder enige aanslag te fokken. Inderdaad vervaagt dan het onderscheid tussen Duits en Engels wit, u meent dat te ondervangen door voor de dominantwitte te gaan eisen dat ze aanslag MOETEN laten zien, omwille van het onderscheid. Andersom redenerend zou ik me ook voor kunnen stellen dat in plaats van twee verschillende soorten maar één soort gevraagd wordt, namelijk WIT. Dan zou namelijk de genetische codering ondergeschikt worden gemaakt aan de verschijningsvorm. We signaleren beide dat in de huidige situatie vaak problemen rijzen inzake het Duits of Engels wit, onze opfossingen zijn echter duidelijk verschillend van elkaar.

Vraag 6:

Om de reinheid van dominantwit te bevorderen wordt op blz. 224 OV 1975 magnesiumpoeder aanbevolen. Is dit geen wit poeder (magn.oxide) en is dit geoorloofd? Wat te denken van zgn. optisch wit of blauwsel dat soms in de huishoudwasgebruikt wordt? Met welke rode poeders mogen rode vogels 'reiner' gemaakt worden?

Antwoord:

Geachte vraagsteller, er was eens een inzender die zijn zilverbruinen bestoof met cacao, er was eens een inzender die zijn vogels liet baden in rood water, er was eens een inzender die zijn witten bestoof met wit poeder. In alle drie de gevallen leverde dit geen punten maar een driejarige uitsluiting wegens fraude op! Uw vraagstelling is dan ook zeer tendentieus, u schakelt de door mij gepubliceerde simpele toevoeging aan het badwater van een beetje magnesiumpoeder gelijk aan het roodpoederen van rode vogels, dat is belachelijk. Wanneer u het door mij gegeven advies zo verbuigt dat uw witte vogels wit afgeven als ze vastgepakt worden heeft u gegarandeerd een schorsing van drie jaar aan de broek, maar niet tengevolge van mij.

Vragen zijn gesteld door F.B. Roerink te Almelo en de antwoorden zijn gegeven door de heer J. Kuiper.

kweken met prachtvinken

(slot)

Het verschijnsel van de inprenting is niet alleen bij de prachtvinken te vinden, maar ook bij andere vogels. Zo kon Nicolai bij de Goudvink (zP. *pyrrhula*) aantonen, dat door mensen opgekweekte nestjongen, als ze op de leeftijd van 10 dagen uit het nest worden genomen, tegenover de verzorger een gedragspatroon vertonen dat ze anders tegenover hun ouders vertonen. Ze leren daarna ook voorgefloten melodieën, die later worden gezongen in plaats van het typische gezang dat hoort bij de soort. Zo'n door mensen grootgebrachte vogel ziet op grond van de 'inprenting' in de mens zijn partner. Dit komt in zijn contactgedrag en bijvoorbeeld ook in het baltsen voor de verzorger tot uitdrukking. Nicolai kon aantonen, dat bij jonge goudvinken de aansluiting bij de mens des te groter was naarmate het contact met de mens langer duurde en de vogel van zijn soortgenoten gescheiden bleef. Bij het intreden van de geslachtsrijpheid is dit gedrag niet omkeerbaar, dat wil zeggen de 'inprenting' is levenslang, in dit geval gericht op de verzorger. De vogel kan niet meer worden 'omgeprent' en is dus levenslang 'foutief ingeprent'.

Omvangrijke en kostbare onderzoeken van Immelmann hebben aangetoond, dat de inprenting van de Zebra-vink op zijn vijftigste levensdag is voltooid en daarna onomkeerbaar is. Ook hij kon in dit geval bij een prachtvinkensoort aantonen, dat het leerproces reeds in het nest begint. De door Immelmann en Nicolai gevonden resultaten zijn niet alleen van toepassing op de door hen onderzochte soorten, maar ook op alle andere soorten *Estrildidae*. Tegelijkertijd echter werd door Immelmann het bewijs geleverd dat de zebra-vink tot zijn vijftigste levensdag, wanneer deze bij soortgenoten wordt ondergebracht zodanig buiten het bereik van Japanse meeuwtjes dat ze elkaar niet meer kunnen zien of horen nog kan worden 'omgeprent' naar de eigen soort.

Nicolai kon bij de goudvink waarnemen dat bij een contact met soortgenoten tijdens de inprentingsperiode

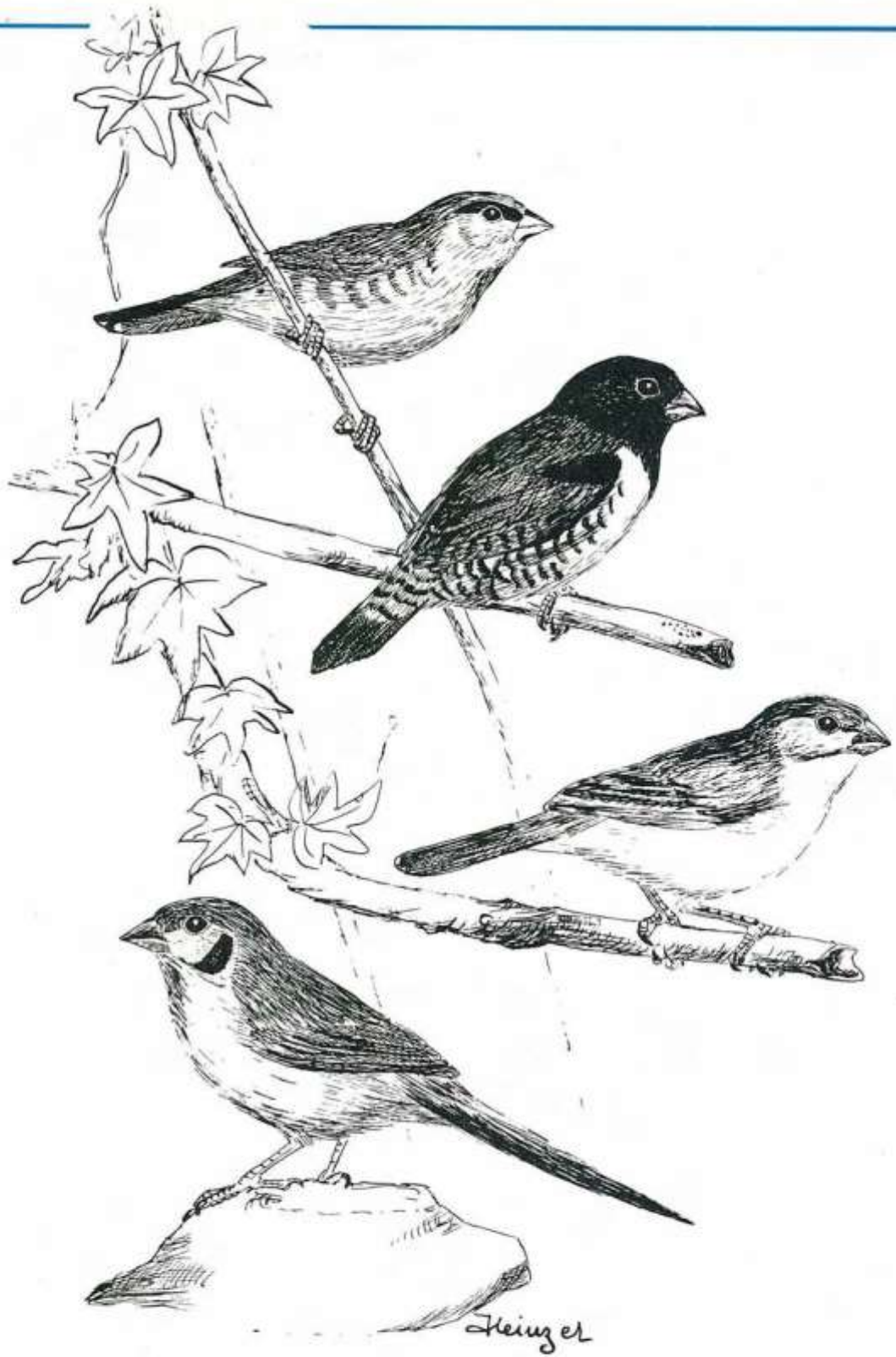
een uitwissing van de eerste inprenting door de pleegouders (= mens, groenling of kanarie =) optrad en dat daarvan slechts een deel bewaard bleef. Verklaarbaar is dit verschijnsel, doordat de inprentingsaanleg voor zaken die door de eigen soort worden vertoond of voorgedragen, ontvankelijker is en zo in de vrije natuur een opnemen van het gedrag van de ouders veilig stelt.

In de kweekpraktijk omgezet betekent het dat wanneer prachtvinken door pleegouders worden grootgebracht, nog een omprenting kan volgen als ze, zodra ze zelfstandig eten, zodanig buiten het bereik van de pleegouders worden gebracht dat ze die niet meer kunnen zien of horen en bij soortgenoten worden ondergebracht. Na de vijftigste levensdag is dit volgens Immelmann, zoals hierboven beschreven, bij de zebra-vinken niet meer mogelijk en dat zal bij de andere prachtvinken niet veel anders zijn. Zo grootgebrachte *Estrildidae*

zullen later met partners van de eigen soort koppelen zonder moeilijkheden en ook verder een normaal broedge-drag vertonen.

Bijzondere belangstelling voor de pleegouders en gebrek aan belangstelling voor dieren van de eigen soort kan dan niet worden waargenomen. Toch is het onderbrengen van vogels van de soort van de pleegouders in dezelfde ruimte of in de aangrenzende volière niet aan te bevelen, want als de jonge vogels wat te laat van de pleegouders worden verwijderd, vindt er eventueel slechts een onvoldoende omprenting plaats. Dan wordt de door het gedrag en de geluiden van de soort van de pleegouders verwekte rest van de 'eerste inprenting' actief. Uit eigen waarnemingen bij zebra-vinken en uit mededelingen van Nicolai blijkt, dat men door pleegouders grootgebrachte prachtvinken het beste onderling kan paren; tenminste, als ze door dezelfde soort pleegouders zijn grootgebracht. Bij zulke dieren is de bereidheid tot koppelen aanzienlijk groter, wat kan worden verklaard door de bovenbeschreven inprentingsverschijnselen. Door de gedeeltelijke of gehele inprenting bestaan meer gemeenschappelijke contactpunten dan tussen een door pleegouders grootgebrachte vogel en een door de eigen ouders grootgebracht dier.

Moeten bij wijze van uitzondering Japanse meeuwtjes worden gebruikt als pleegouders, dan moet men een aantal zaken goed in het oog houden, wil het opkweken van de ondergelegde eieren of jonge vogels lukken. Eieren van een in de steek gelaten legsel kunnen het beste worden omgewisseld tegen een legsel van Japanse

meeuwtjes dat pas enkele dagen is bebroed. De Japanse meeuwtjes broeden dan zonder bezwaar verder. De eigen eieren van de meeuwtjes moeten op z'n laatst vóór het uitkomen van de jongen worden verwijderd; men legt ze bijvoorbeeld bij andere Japanse meeuwtjes die ongeveer net zo lang hebben gebroed. Op deze manier zullen de pleegouders het gemakkelijkst de vreemde jonge vogels, die vaak een meer of minder contrastrijke snaveltekening en typische bedelbewegingen hebben – waar ze vaak voor terugschrikken – voeden, daar de opengesperde snavels van de eigen jongen ontbreken als vergelijkingsmateriaal.

Bevinden zich echter tegelijkertijd eigen nakomelingen en andersoortige jonge vogels in het nest, dan zullen de oudervogels bij het voeden altijd eerst de eigen jongen aan de beurt laten komen, zodat de pleegkinderen ook in het vervolg voortdurend te kort komen. Ook blijkt het grootbrengen van ondergelegde jongen zonder Japanse meeuwtjes erbij nog op een andere manier gunstig te zijn: deze worden niet zo sterk op Japanse meeuwtjes ingeprent, omdat nestgenoten van dezelfde leeftijd, maar van de soort van de pleegouders ontbreken en alleen de meeuwen-ouders als 'voorbeeld' ter beschikking staan. Werden jonge vogels reeds door de eigen ouders uitgebroed en door hen een tijdlang gevoerd, dan kunnen ze, als de omstandigheden daartoe verplichten, ook in een 'meeuwennest' worden gelegd als daarin ongeveer even oude jongen liggen. Deze laatste moeten dan, indien mogelijk, om de reeds genoemde redenen worden verwijderd.

Als pleegouders kunnen bij de Japanse meeuwtjes zowel een koppel als twee mannetjes worden gebruikt. Zelfs vier mannetjes hebben gemeenschappelijk, zonder vrouwtjes, met succes geadopteerde jongen grootgebracht. Meer mannelijke dieren gebruiken is niet aan te bevelen, daar ze 's nachts allemaal samen in het

broednest overnachten en dan makkelijk de jongen kunnen verdrücken. De mannetjes zijn zeer betrouwbare broeders als men ze enkele dagen lang oude of onbevruichte meeuwe-eieren of iets dergelijks geeft in het slaapnest, zodat ze zich bij het overnachten op dit legsel moeten zetten. Na enkele dagen broeden ze dan vast, daar bij hen een lang contact met eieren de broeddrift opwekt. Op dit moment worden de eieren verwisseld. Later prikkelen de uitgekomen jongen de 'mannetjesparen' door het sperren van de snavel zeer sterk tot voeren. Daarentegen wekken de bedelbewegingen van de jonge vogels – vooral na het uitvliegen – niet alleen bij Japanse meeuwtjes, maar ook bij andere prachtvinkensoorten, die zich in de onmiddellijke omgeving van de uitgevlogen dieren bevinden – een geringe voedingsdrift op. Daarom lukt het ook een enkele keer, dat een jonge vogel, die door zijn ouders niet verder wordt gevoerd of wiens ouders zijn verongelukt door Japanse meeuwtjes worden opgenomen en opgekweekt, ook als ze op dit tijdstip geen eigen nestjongen hebben te verzorgen. Dit gedrag wordt opgeroepen door het sperren en het bedelgeschreeuw van de hongerende jonge vogels.

Met op de soort afgestemd, veelzijdig samengesteld en voedzaam opkvoer kunnen meeuwtjes zonder meer jonge dieren van zeldzame soorten – vooropgesteld, dat de pleegouders ze aannemen – grootbrengen. De adoptie-ouders moeten liefst niet meer dan drie soortvreemde jongen in één nest aangeboden krijgen, daar anders de nestjongen in hun ontwikkeling wat achterblijven. Als deze maatregelen in acht worden genomen en de uitgevlogen nestjongen meteen na de zelfstandige voedselopname worden verwijderd en onder soortgenoten worden vermengd, dan kunnen deze dieren zich bij eenmalige gebruikmaking van pleegouders ontwikkelen tot goed bruikbare vogels, die zelf ook later met succes broeden.

Slechts in uitzonderingsgevallen zal men de mogelijkheid hebben andere prachtvinkensoorten voor een waardevol legsel als pleegouders in te zetten. Op de eerste plaats moeten het zeer nauwverwante soorten zijn – alleen al de snaveltekening werkt als natuurlijke belemmering –, die tegelijk met het broedsel begonnen of even oude jongen hebben, wil bijvoorbeeld een succesvolle kweek van de zeldzame Granaastrilden door Blauwfazantjes lukken. Zulke pleegkweken blijven echter altijd vol risico's en ze lukken relatief zelden. Meestal worden de uitgebroede of verwisselde jonge vogels tijdens de eerste dagen gevoerd, later houden de pleegouders daar echter vaak mee op, zodat de nestjongen dan op een dag met een lege krop dood in het nest liggen.

Elke kweek met pleegouders is slechts een noodoplossing in de prachtvinkenliefhebberij en zo moet het ook blijven. Om zeldzame prachtvinken zonder pleegouders te kunnen opkweken, zou de prachtvinkenwerker zijn uiterste best moeten doen, zijn vogels optimale voedings- en huisvestingsomstandigheden te verschaffen. Dat zijn de beste voorwaarden, om de vogels later zelf en zonder complicaties hun jongen te laten grootbrengen.

Naar Franz Robiller

de volière van de maand

Oud Vossemeer is een oud maar mooi klein plaatsje op het al even fraaie 'eiland' Tholen. In de J.F. Kennedystraat 5 woont ons lid J.M. Kouwen die achter zijn woning beroepshalve beschikt over een ruime plantenkas. Hij handelt namelijk in bloemen en planten en heeft het daar erg druk mee. Niettemin vindt hij toch nog wel voldoende tijd om zijn liefhebberij, het houden en kweken van vogels te beoefenen. De kas is dermate groot dat deze ook nog voldoende ruimte bood om daarin een grote volière te bouwen. Zo gezegd, zo gedaan en in de loop van de tijd ontstond daarin een vogelverblijf van 45 vierkante meter en 3 m hoog (zie foto

1). Dit vogelverblijf is, uiteraard, rijkelijk met diverse soorten planten begroeid en enkele fraaie waterpartijtjes completeren het geheel dat een bijzonder fraaie aanblik geeft. Ook om, of vaak aan de buitenkant van de volière is een groot aantal grote en kleine plantenbakken, hangpotten etc. etc. opgesteld c.q. bevestigd. Het is een werkelijk mooi geheel en wat de blik op planten betreft ook een schitterende etalage. Het laat zich verstaan dat in een dergelijke situatie zonder problemen bijzondere vogels zijn te houden. Temperatuur en vochtigheidsgraad zijn zodanig dat er een tropisch biotoop is na te bootsen en vandaar dat we in deze volière toera-

ko's, rallen, kroon-, fruit- en andere duivensoorten, roelroels, tangara's bladvogels, breedbekken, fraaie spreuwen-soorten, ara's en wat a niet meer kunnen aantreffen. Zie foto's 2 en 3.

De vogels verkeren in een uitstekende conditie en zo hier en daar worden er ook vogels in deze volière geboren. Wij hopen dat de heer Kouwen er ool in zal slagen om enkele bijzondere kweekresultaten te behalen; materiaal en accommodatie is in meer dan voldoende mate aanwezig. Succes! alvast.

J. de Goede, Albert Cuyplaan 3 in Woudenberg is een liefhebber van

Foto 1

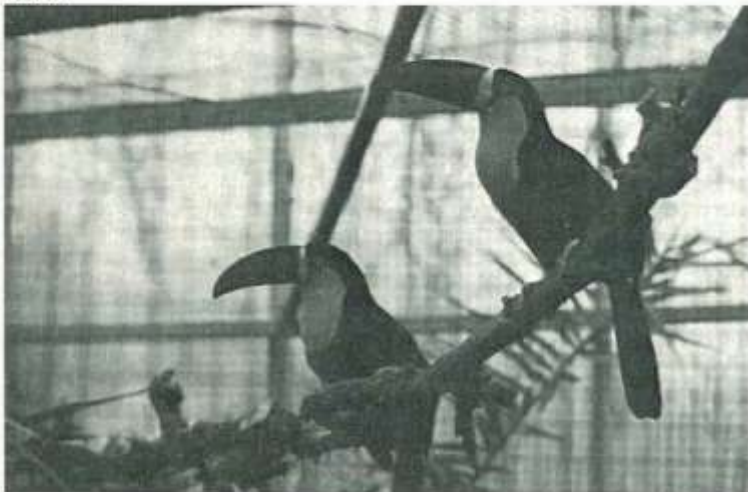

Foto 2

Tek
vogelzaden

Tek vogelzaden, een rijk gevarieerd mengsel in de juiste verhouding samengesteld uit eerste klas zaden. Verkrijgbaar in de dierspecialzaak. Fabrikant P.Klompby Utrecht.

Het complete assortiment voor de vogelliefhebber

- boekenafdeling vogelafdeling (ook aankoop)
- kwaliteitszaden, opfokvoeders
- honderden soorten kooien alsmede
- een volwaardig assortiment aan diverse materialen

Onze eigen fabricatie en belangrijke importen staan borg voor kwaliteit en service.

Openingsdagen en -uren:
maandag t/m vrijdag : van 14.00-20.00 uur
zaterdag : van 09.00-13.00 uur

FAUNA LUX
GROOT- EN KLEINHANDEL
Afdeling „discount“ - Brusselstraat 96 b
B-1681 Sint-Martens-Lennik
Telefoon 02/532.56.50

grote parkieten. Zijn voliëre is daar helemaal op afgestemd en bestaat uit vijf rennen die elk 2.40 m lang, 0.90 m breed en 1.95 m hoog zijn. De stijlen, bovenregels, muurplaten etc. zijn gemaakt van houten regels van 5 x 5 cm. Het gehele houten raamwerk rust op een gemetseide halfsteens fundering. De achterwand is dubbelwandig, aan de buitenzijde bestaande uit houten rabatdelen en de binnenkant uit spaanderplaat. Het geheel is afgedekt met transparant golfplaten en dat dakwerk loopt af naar de achterzijde. Het eerste gedeelte van de tussenwanden in de voliëre is hout en aan de voorkant is in die tussenwanden een deurtje gemonteerd waardoor men van de ene in de andere vlucht kan komen. In de linkerzijwand is de 'hoofdingang' en via een portaaltje kan men de eerste

Foto 3

of de tweede vlucht betreden. Zie foto's 4 en 5. Tegen de buitenvoorkant van de voliëre is, ongeveer 20 cm onder de bovenregel, een ijzeren pijp (electriciteitsbuis) gemonteerd waarin tal van kleine gaatjes zijn geboord. Door middel van een slang kan deze buit aan de waterkraan worden gekoppeld en als deze wordt opgedraaid is er een goed werkende sproeiinstallatie in bedrijf.

De aard van de vogels, kakariki's, pracht rosella's, roodrug- en valkparkieten, laat enige beplating in de voliëre niet toe en vandaar dat deze dan ook ontbreekt. De vogels zitten er nog maar amper een jaar in en de eerste kweekresultaten kondigen zich aan. Het is weliswaar nog niet zo succesvol geweest, maar men dient wel te weten dat de vogels vaak langer tijd nodig hebben om aan een nieuwe woonomgeving te wennen dan we soms wel denken en eigenlijk willen. Het zal allemaal best goed komen en de hobby is dermate boeiend dat we, ook al is het dan een wat minder goed kweekjaar geweest, al weer uitkijken

Foto 5

naar het volgende seizoen. We zijn er eigenlijk doorlopend mee bezig.

Foto 4

kasper[®]

weesperkarspel bv

Postbus 4, 1390 AA WEESP.
tel. 02940 - 17559

**houdt uw vogels
in perfecte konditie!**

Vraag naar Kasper

- Zangzaad
- Parkietenzaad
- Gropar (grote Parkieten)
- Volièrezaad
- Tropisch Zaad
- Strooivoer
- Torteiduienvoer
- Onkruidzaad
- Papegaaiervoer

kasper dierenvriend-voer

adco 8046/149

EDELCHEMIE PANHEEL B.V.
vecht voor een schoner milieu

Fabriceert: NEOFLEX E-3-X,
de beproefde frisse
INSECTENDODENDE verf
voor uw hokken, voliëre,
broednesten, etc.
Het gebruik van insecticide
is 100 x minder.

Bel ons op... telefoon 04747-22 20

wat lezers schrijven - wat lezers schrijven

bandstaartvink

Mag ik ook iets te berde brengen ten aanzien van de CATAMENIA ANALIS. Ik moet bekennen, dat ik de naam heb proberen te vertalen uit het Engels: BAND-TAILED SEEDEATER. De klacht dat aquariumhouders goochelen met wetenschappelijke namen is onzin. Het gebruik van latijnse namen is de ENIGE manier om de levende wezens goed uit elkaar te houden. Ook de liefhebbers van wilde planten, cactussen en de vele entomologen (kenners van insecten: kevers, vlinders, muggen, spinnen, wespen enz.) gebruiken de latijnse benamingen. De gehele wetenschappelijke wereld leeft bij de gratie van de latijnse namen. En als je tropen kweekt en daar iets dieper in wilt doordringen, ga je uit van de latijnse namen. De buitenlandse literatuur heeft als basis de latijnse naam.

Om bij het begin te beginnen: NBvV-leden: THIJSSSEN uit Haarsteeg (NB); NICOLAAS uit den Haag en WIERSMA uit Berg en Dal kwamen door een oproep in ONZE VOGELS met elkaar in contact. Het bleek, dat alle drie o.a. ook paartjes bezaten, die luchtig aangeduid werden als: blauwgrijs paapje; leiblauw paapje enz. Ik had geen vrede met deze naam, want het was geen paapje, dwz. geen SPOROPHILA. De kenmerken van deze vogels klopten niet met de beschrijvingen van de SPOROPHILA's. Peters' Checklist omvat – als ik mij niet vergis – 31 soorten met nog 37 ondersoorten, dus 68 verschillende vogeltjes. Het is alleen jammer, dat hij geen andere dan latijnse namen vermeldt.

Aan de hand van de gegevens in R. Meyer de Schauensee: The Birds of South America (blz. 510); Idem: The Species of Birds of South America with their distribution (blz. 513) en Maria Koepche: The Birds of the Department of Lima-Peru (blz. 117) dacht ik de naam: CATAMENIA ANALIS = BAND-TAILED SEEDEATER gevonden te hebben. De onderstaartveren van de man zijn bruin. De onderkant van de staartpennen (VAN POP EN MAN) vertonen een soort ovale witte 'vlekken'. Deze uiterlijke kenmerken vond ik niet bij de SPOROPHILA'S. Meyer de Schauensee beschrijft: C. analis = Band-tailed Seedeater; C. inornata = Plain-colored Seedeater en C. homochroa = Paramo Seedeater. De vierde Catamenia kunnen we vergeten.

Die witte 'vlekken' (alleen bij de C. analis) vertonen tijdens de vlucht een gebogen band. Een specifiek kenmerk, dat we ook kennen bij PHRYGILUS ALAUDINUS = BAND-TAILED SIERRA-FINCH. Als plaatselijke naam noemt M. Koepche Corbatita pico de oro, wat zoveel betekent als goudbekje. De man heeft een duidelijk goudkleurige snavel, die tijdens de broedtijd een beetje zwart van boven wordt. De pop heeft een veel lichtere goudsnavel met een zwarte aanslag.

A.W. Johnson geeft in: The Birds of Chile, deel 2, blz. 346: als plaatselijke namen: Semillero; Corbatita azulada chicamet en als landelijk: FRINGILO Semillero Argentino van de C. analis. C. inornata heet landelijk: FRINGILO semillero plebeyo.

Het woord FRINGILO wijst ook daar al weer op het gebruik van het woord VINK. Laten we ons daar niet druk over maken: wel of geen vink is geen basis. Denk maar bv. aan heggemus en huismus. De heggemus is geen mus. In de meeste Engels/Amerikaanse boeken vindt men naast de latijnse ook praktisch altijd een gangbare Engelse naam. En die naam vertelt meestal iets van de uiterlijk zichtbare kenmerken.

Wij, vogelliefhebbers doen weinig aan determineren, omdat onze vogels in de z.g. macro-sfeer liggen, terwijl de insecten, planten en tropische vissen in de micro-sfeer liggen. Met een afbeelding komen de vogelliefhebbers er al uit, d.w.z. zonder determineertabellen.

En zolang we nog niet hebben 'Naamlijst van Tropische Vogels' van b.v. Van Berkel, Mulder of Van der Molen, zullen we zelf maar wat moeten doen aan de naamgeving. En er komen op het ogenblik toch tamelijk veel onbenoemde vogels op de markt.

Voor mij is BANDSTAARTVINK of STAARTBANDVINK het beste. Zij doen me niet denken aan de Afrikaanse Bandvink.

Jan Wiersma

Watertorenweg 44,
6571 CB Berg en Dal

zeldzaam

broed-

resultaat

met de

Jufferkraan

(anthropoides
virgo)

**J.A. Polak,
dierenarts,
Apeldoorn.**

Een paar Jufferkraanvogels legden omstreeks 25 april in het Dierenpark Amersfoort het eerste ei en op 2 mei het tweede ei. Aangezien zij hun nest hadden gemaakt op een plaats die veelvuldig door het publiek werd bezocht, was het geen wonder dat het nest iedere keer werd verstoord.

De heer Vis directeur van deze Dierentuin, verzocht mij toen te willen proberen deze eieren in de broedmachine uit te broeden, welk aanbod ik gaarne aanvaardde.

Daar ik in de literatuur en ook bij persoonlijke navraag geen informatie kon bemachtigen over het kunstmatig uitbroeden van Jufferkraanvogeleieren, was ik dus op experimenteren aangewezen.

De eieren werden gelegd in een D.R.V.45-machine en de temperatuur ingesteld op 99 graden F. terwijl een vochtigheidsgraad werd aangehouden van ongeveer 70% tijdens de broeduur en van 80% tijdens de uitkomst.

Ik rekende op een broeduur van 28 dagen, doch na 26 dagen bleek één ei te zijn aangepikt, de volgende dag kwam het kuiken uit. Toen het kuiken na enige uren goed opgedroogd was werd het in een kist geplaatst waarboven een warmtelamp, aangesloten op een thermostaat welke afgesteld was op 98 °F.

Het kuiken werd de eerste 24 uur alleen gelaten, doch daarna werd er een 3 dagen oud fazantenkuiken bijgeplaatst, aangezien ik moeilijkheden met het opnemen van voer verwachtte, en een kuiken dat reeds eet een voorbeeld voor deze diertjes is. Door zijn lange steltbenen was het diertje eerst nog zeer onvast ter been, doch scharrelde opgewekt door het hok.

Zelf eten en drinken was er helaas niet bij, zodat hij met de hand gevoerd moest worden en hem met een druppelpipetje water werd toegediend. Echter twee dagen later toen het tijd was om te voeren zag ik het

kuiken uit zichzelf drinken, maar het voerbakje waarin een rood staafje was gelegd om de aandacht van het diertje te trekken interesseerde hem nog niet. Hij groeide als kool, je zag hem als het ware met de dag groter worden en hij werd ook veel steviger ter been.

Na vier dagen kwam ik bij het hokje en zag net dat het fazantenkuiken midden in de voerbak zat, het kraanvogeltje hem met de snavel eruit wipte en zelf enthousiast begon te eten, zodat de eerste grote zorg voorbij was.

De temperatuur was deze dagen geleidelijk teruggebracht tot 91 °F.

Aangezien het bijzonder moeilijk is een kraanvogelei te schouwen werd het tweede ei eerst 5 dagen na uitkomst van het eerste ei opengemaakt en dit bleek onbevrukt te zijn.

De rode staaf uit het voerbakje werd verwijderd, daar het diertje het venijnig te lijf ging en het probeerde te verwijderen alsof het een indringer was, tevens stond het niet toe dat het fazantenkuiken bij de voerbak kwam als hij zelf aan het eten was.

Na 14 dagen was hij ongeveer 30 cm hoog en paste niet meer in zijn opfokbak van 1½ m lang, 50 cm breed en 35 cm hoog.

Inmiddels was hij het fazantenkuiken ontgroeid, zodat hij werd overgeplaatst in een bak van 2 m. lang, 60 cm. breed en 75 cm. hoog en kreeg als gezelschap 2 gansjes die dezelfde dag waren uitgekomen en in grootte beter bij hem pasten.

Hij groeide zeer voorspoedig op en met 5 weken had hij een hoogte van 51 cm. en een spanwijdte der vleugels van 55 cm. Inmiddels begonnen de slagpennen door te komen en veranderde de kleur van bruin naar grijs terwijl de hals zwart werd.

In verband met het slechte weer werd hij eerst na ruim 6 weken in een buitenren geplaatst van ruim 3 x 2 x 2 meter waarin hij zich bijzonder thuis voelde en onmiddellijk met zijn vleugels begon te oefenen.

Het menu bestond vanaf het begin uit een mengsel van:

6 theelepels volledig opfokvoer no. 11,
2 theelepels universeelvoer,
1 thee­pel mieren­eieren (gedroogd),
2 theelepels gemalen vlees,
5 meelwormen,
benevens vitaminen en kalk.

Een grote hoeveelheid kalk in de vorm van gemalen eierschalen werd gevoerd omdat anders bij dit eiwitrijke voer de groei van de beenderen achter zou blijven bij de spiergroei waardoor kromme benen of spontane botbreuken zouden kunnen ontstaan. Op de leeftijd van 5 weken toen de slagpennen doorkwamen werd het eiwitgehalte opgevoerd, door meer vlees bij te geven. Hij kreeg benevens tweemaal daags 10 à 15 meelwormen welke uit de hand werden gevoerd, als hij ze aan zag komen kwam hij klapwiekend en roepend naar de deur van de volière.

Met de twee gansjes vormde hij een onafscheidelijk trio, werden zij gescheiden dan aten zowel de kraanvogel als de ganzen niets en stonden steeds naar elkaar te roepen.

Op een leeftijd van 11 weken is de kraanvogel, inmiddels helemaal in de veren en nog steeds zo tam dat je hem opzij moet zetten als je in de volière komt, naar het Dierenpark Amersfoort teruggegaan.

Een bijzonder woord van dank rest mij nog aan de heer Vis die mij deze zeldzame eieren zomaar wilde toevertrouwen en aan de heer Assink, hoofdverzorger van de Diergaarde Blijdorp voor zijn waardevolle adviezen voor de optok.

Jufferkraan

Het kweken met Europese vogels

door W. Höppener.

Het kweken met Europese vogels

Nadat we in voorgaande artikelen verschillende soorten toegestane wildzangvogels uitvoerig hebben bekeken en beschreven, zullen we nu maar weer eens overgaan tot de orde van de dag.

Wat hebben we er met hoge verwachtingen naar toe geleefd. Wat hebben we genoten als weer een nestje eigenkweek wildzangvogels bij ons in de voliére of in een binnenkweekruimte was uitgevlogen. **Maar wat heeft** ook het kweekseizoen 1980 ons weer menige teleurstelling gebracht.

U weet het sportvrienden, het is steeds vallen en opstaan. **Natste juni sinds eeuw**, stond met dikke letters op de voorpagina van onze krant. En we hebben het geweten. **De maand juli was al even bar**. Pluvius heeft onze weerstand tot het uiterste op de proef gesteld en bij menige buitenkweker zijn de nestvlugge jongen als het ware uit het nest gespoeld. Maar nood maakt vindingrijk, zoals later nog zal blijken.

Wildzangvogels kweken is niet de gemakkelijkste hobby, maar het is zo uitdagend en boeiend en het schenkt velen een zo grote voldoening, dat we er elk jaar weer met veel enthousiasme aan beginnen, alle tegenslag en teleurstelling ten spijt. Steeds weer nieuwe vragen, belevenissen en problemen komen op ons af, maar dat maakt onze sport juist zo fascinerend.

Samen met mijn vriend en collega Jo Douven, had ik ook dit jaar weer het genoegen (door onze dia-lezingen) met honderden vogelliefhebbers kennis te maken. Wij hebben de indruk dat door de grote werkloosheid en de vervroegde uittredingen, steeds meer mensen interesse in de vogelkweek hebben gekregen.

Wie wildzangvogels wil kweken, heeft geen tijd om zich te vervelen. Zeker de beginner komt dagelijks voor nieuwe verrassingen te staan, maar iedere keer komen we een stapje verder. Talloos zijn de vragen die ons gesteld worden. Je hoort de gekste dingen en soms moeten ook wij het antwoord schuldig blijven. Ik zal u eens wat voorbeelden geven en zo mogelijk ook een antwoord.

Komt een jeugdige kweker met de volgende vraag. Ik heb een legsel kneu-eieren door een vreemde pop laten uitbroeden. De jongen vliegen eerstdaags uit. Wat moet ik doen? Iedereen vertelt me dat ze toch dood

gaan en dat vind ik heel erg. Kunt u mij helpen?

Antwoord: Waarom die kneu-eieren door een vreemde pop laten uitbroeden? Laat die kneupop dat zelf doen. Alleen in geval van nood (bijvoorbeeld als de pop niet gaat broeden, of als de oudervogels om een of andere reden het nest hebben verlaten) de eieren bij andere vogels onderleggen, om zodoende het legsel te redden. Omdat de kneu een zaadeter is, kan hij gemakkelijk door pleegouders grootgebracht worden. Ik zou niet weten waarom de jonge kneuen dan dood moeten gaan. Als ze een maand oud zijn, geleidelijk de eivoer-verstrekking minderen, met mate onkruidzaden geven en natuurlijk ook hardvoer. Dan kan het best in orde komen.

Een collega-kweker had in zijn voliére een koppel putters met 5 eieren. Na enkele dagen broeden lag een ei uit het nest. Een dag later waren weer twee eieren verdwenen. Om de laatste twee eieren te redden werd besloten om deze elders onder te leggen, maar bij het rapen bleken deze beschadigd door de teennagels van de putterman of pop.

Vraag: Wie had nu de eieren uit het nest gehaald of gegooid? Elke vogel in de voliére kon de dader zijn. Ik wil duidelijk stellen, dat hier geen sprake was van overbevolking. Na urenlang

observeren was geen twijfel meer mogelijk. Het waren de putters zelf. Wat was namelijk het geval? De putters waren zo vurig (broeds), dat ze na enkele dagen broeden weer aan nieuwe nestbouw begonnen, met het gevolg dat de eieren gewoon uit het nest werden gewipt.

Wat nu gedaan. Na onderling overleg werd als volgt te werk gegaan. Toen de pop weer haar eieren gelegd had, werd de man uitgevangen en in een kooi in de voliére geplaatst en wel zodanig, dat de pop hem kon zien. De man zong het hoogste lied en de pop bleef vast op het nest broeden. Het is raar maar waar. Na 13 dagen broeden werden de jongen geboren. Maar oh jéé, toen kwamen de regen en de kou. U weet het nog wel, midden in juni kwam het hemelwater met bakken tegelijk naar beneden. De putterpop bleef op het nest om haar jongen te beschermen en voerde bijna niet. De jongen hadden honger en drukten onder de pop. Als deze dan even van het nest ging om voedsel te halen, voelden de jongen het nat en de koude en begonnen te roepen. De pop vloog dan ijlings terug naar het nest. Een of twee jongen kregen dan wat voer (meer had de pop niet) en de anderen kregen niets. Na enkele dagen waren de jongen dan ook dood. Deels door de honger en deels door de koude (waarschijnlijk longontsteking) want de jongen waren nog volkomen kaal. Op deze manier heeft menige buitenkweker dit jaar een of meerdere nesten met jongen verspeeld.

Dat de putters zo broeds of vurig waren, kan zijn oorzaak vinden in de voeding. Algemeen wordt aangenomen, dat vooral miereneieren de broeddrijf van de vogels bevorderen. Het zou dus kunnen zijn dat de kweker deze iets te ruim gevoerd heeft. Het is niet bewezen maar het kan.

Een ander geval: Een pop zit vast te broeden op 5 eieren en wordt regelmatig door de man op het nest gevoerd. De jongen worden geboren en de pop blijft vast op het nest zitten (waarschijnlijk omdat ze door de man wordt gevoerd). Bij nestcontrole na

twee dagen zijn alle jongen dood. Gestorven van de honger.

Dit kwam onverwacht, daar de vorige eigenaar beweerde 2 jaar goed met deze pop gekweekt te hebben. Het bleek echter dat deze pop steeds alleen haar jongen had grootgebracht. De man die erbij gezeten had was te fel en daarom werd deze steeds bij de pop weggehaald wanneer er jongen op komst waren (en dat had de vorige eigenaar niet verteld).

De pop zit weer te broeden. Eèn dag voor het uitkomen van de eieren wordt de man weggenomen. Dan moet de pop van de honger van het nest. Bij het uitkomen van de jongen, de pop o.a. gekiëmd negerzaad geven. Hiervan moet de pop flink opboeren wat een stimulans kan zijn om te voeren. Dan zal het wel lukken.

Geval no. 4 Een putterpop zit te broeden op 4 eieren. Tien dagen nadat het legsel compleet was, werd tot schrik van de kweker het eerste jong geboren. Wat is hier gebeurd? De pop is na het leggen van het eerste ei, direkt gaan broeden wat tot gevolg had dat

vier dagen achter elkaar een jong uit het ei kwam. Dat kon dus niet veel worden. Als de vierde geboren werd zou je de eerste al bijna kunnen ringen. Dat laatste was overigens niet meer nodig. Telkens als er een jonge geboren was werd hij meteen uit het nest gekiept, wat dus inhield dat na vier dagen niets meer over was.

Conclusie. De volgende ronde de eieren rapen en ze gelijktijdig onderleggen. Als mogelijke oorzaak zou hier sprake kunnen zijn van te kleine behuizing, waardoor de pop (bij gebrek aan voldoende vliegruimte) na het eerste ei uit verveling direkt is gaan broeden. Maar zeker is dat niet. Het kweekhok is 1,20 m breed, 1 m hoog en 85 cm diep. Bovendien is de hier bedoelde pop een overjarige, zodat dit niet haar eerste kweekseizoen is. Ik weet er geen direkt antwoord op.

Een enthousiaste wildzangkweker waar ik geregeld kom, had een nest met jonge boekvinken en hij was daar maar **wat trots** op. Vier jongen geringd en blakend van gezondheid, werden door de oudervogels voorbeeldig verzorgd.

Belangstellend keken we uit naar de dag dat de jongen zouden uitvliegen. Die dag kwam, tegelijk met het noodweer. Regen, hagel en koude overvielen de jonge vogels. Doornat en verkleurd van de kou vielen ze van de takken van de begroeiing en zaten roepend op de grond. Onze vriend en zijn vrouw hebben de jonge vinken opgeraapt en ze met een haardroger (föhn) voorzichtig drooggeblazen. Dit hebben ze enkele dagen achter elkaar zo gedaan want het bleef maar regenen. U zult het met me eens zijn dat dit een sprekend bewijs is van ware dierenliefde. Helaas, op een morgen lagen de jonge vinken dood op de grond. Verder commentaar overbodig.

Het was geen leuk artikel deze keer. Maar als u hierdoor iets geleerd heeft, of denkt dat is mij ook al eens overkomen, dan heeft dit epistel toch ook weer zijn nut gehad en dat was mijn bedoeling.

Tot een volgende keer.

Pietpraat over de Noordhollandse Frisé

Tekst: Jan Kuiper

Foto's: G. Ebben en W.D.H. Spijker

Het totale bestand aan gefriseerde rassen is ondergebracht in één groep, die groep omvat zeven rassen. Alhoewel ik niet weet of dat toeval is, zeven is niet deelbaar door twee, we praten immers nooit over 'halve' vogels? Rekenkundig is de groep dus niet in tweeën te delen, in de praktijk is dat wel degelijk aan de orde. Qua verschijningsvorm horen de Parijse Frisé, de Padovano en de Milano bij elkaar, onder fokzuiverheid had ik daar reeds eerder op gewezen in deze pietpraatjes, zij vormen dus een soort subgroep van drie. Kijkend naar de Zuidhollandse Frisé, de Gibber Italicus en de Zwitserse Frisé kan ook hier van een subgroep worden gesproken, naast de frisering zijn deze drie rassen uitgesproken houding-rassen. In feite omvat de totale groep van zeven twee subgroepen van drie, de overblijvende, ondeelbare, zevende heet Noordhollandse Frisé. Waarmee duidelijk moet worden dat de

Noordhollander een geheel eigenplaats bezit in het totale frisébestand, zó eigen dat indeling bij de andere genoemde subgroepen niet haalbaar is. De Noordhollandse Frisé kan onmogelijk tot de houdingrassen worden gerekend, dit ras bezit een geheel natuurlijke houding. Het trio Parijzenaar-Padovano-Milano heeft een 'van kop tot kont' frisering van royale allure, de Noordhollander daarentegen moet volgens de standaard een ingetogen frisering bezitten. Zonder enige twijfel moet vastgesteld worden dat de geheel eigen plaats in de groep consequenties heeft, zo moet het uitgesloten geacht worden dat de Noordhollander vermenging met de rassen uit de subgroepen zou kunnen verdragen, dat is niet denkbaar!

Waarom!

Omdat alleen een uiterst zorgvuldige begeleiding van de eigenaar/fokker dit ras ook voor de toekomst kan ver-

zekeren van een eigen plaats in het scala der frisé's, dáárom!

Vermenging met een der vogels uit de eerstgenoemde subgroep zal vogels opleveren die voor NH te zwaar gefriseerd zijn en voor de overige drie te matig gefriseerd zijn; vermenging met een der vogels uit de tweede subgroep zal vogels opleveren met een te kleine kop voor een NH maar een te grote kop voor de overige drie en jongen die duidelijk kromme kenmerken vertonen, maar dan wel in onvoldoende mate, geen vlees en geen vis dus. Ga alstublieft niet experimenteren met de Noordhollander, als het kalf verdrongen is krijgt U het deksel op de neus! Wat zegt u, hóórt dit spreekwoord niet bij elkaar? Merkwaardig dat u daar over valt, het ware te wensen dat bij het koppelen van frisé's vaker dan te doen gebruikelijk vastgesteld zou worden dat vogels niet bij elkaar hóren, dat zou onmiskenbaar positief werken op de verschijningsvorm én op de raszuiverheid!

Nationaal en internationaal zijn de standaard-eisen voor de Noordhollander vrijwel gelijklopend, als maat wordt opgegeven 17 cm. Dat is wel de minimummaat, het is verstandig om daar rekening mee te houden bij het samenstellen der fokparen. De ronde kop is gladbevederd, ook de niet al te lange hals/nek is vrij van krulling. Het onderlichaam is gladbevederd, krulling op die plek is fout. De mantel ontspringt op het midden van de rug en valt naar twee zijden uiteen, beide delen zijn gelijk. De vinnen moeten ge-

lijkmatic ontwikkeld zijn aan beide zijden en raken de mantel, hetgeen alleen kan bij opwaarts gerichte vinnen. Hangende vinnen zijn dus serieuze ontwikkelingsfouten. De borstbevedering (het Jabot) is zo sterk naar het midden gekruld dat er een mandje gevormd wordt, dit mandje wordt ook wel korfje genoemd. De staart is goed ontwikkeld en wordt in het verlengde van de rug gedragen, de pootjes zijn tamelijk lang en worden niet helemaal gestrekt, de dijen zijn zichtbaar. Onder geen beding mogen de nagels ook maar een spoor van krulling demonstreren. Globaal genomen komt het er op neer dat de NH in feite een gladbevederde vogel met scherp afgeba-

kende krulpartijen moet zijn, de lichaamsbouw is ten opzichte van de wildvorm evenredig vergroot en de houding is een natuurlijke houding. Laat u alstublieft niet misleiden door deze simpele opsomming, het fokken van werkelijk goede exemplaren is moeilijker dan het op papier zetten van een ideaalbeeld!

Inzeke de kleurvorming worden geen specifieke eisen gesteld, zij het dat in sommige landen de toegestane bontvorming beperkt is tot symmetrische bontvorming. Overigens, er vindt een interessante ontwikkeling plaats inzake de kleur, internationaal wordt aandrang uitgeoefend om over te gaan tot de erkenning van een Noordhollandse Kleurfrisé. Deze ontwikkeling is interessant omdat in Bocholt en in Olomouc op de daar gehouden wereldkampioenschappen reeds zulke exemplaren beoordeeld zijn, in Bocholt zelfs uitmondend in een wereldkampioenschap.

Wanneer deze trend voortgezet wordt zal het nog maar een kwestie van tijd zijn om de officiële erkenning te realiseren, als dat inderdaad zou gebeuren bent u foktechnisch in de gelegenheid om voor één ras twee ijzers in het tentoonstellingsvuur te houden, simpelweg door de fokparen zo op elkaar af te stemmen dat u zowel 'gewone' Noordhollanders als ook Noordhollandse kleurfrisees kunt inzenden. De volgende maand zal ik met u de Crested behandelen,

TOT DAN!

POSTUURKANARIES ?

VOGEL 8!!!

Tekst: Redactie
Foto's: Horst Müller, Horst Bielfield,
Harry Lacey en
Cees Scholtz/Cruiff

Geslaagde kweek met

Karmozijnastrilde

Oranjewever

Indische groenvleugelduif

karmozijnastrilde

Karmozijnastrildes, (Pirenestes ostrinus of Pirenestes sanguineus) met een totale lengte van 14 cm, zijn vogels met een naar verhouding grote bek en deze opmerking moet u dan letterlijk opvatten. Enfin, de fraaie kleuraftbeeldingen doen u dat wellicht ook opvallen. De zware en stevige snavel stelt ze in staat om de hardste en grofste zaden op te nemen. Dergelijke, voornamelijk graszaden, vormen hun hoofdvoedsel maar ze zijn ook wel in voor wat paddi en zo u weet is dat rijst waaroriheen nog de pel zit en die kan soms ook bijzonder hard zijn.

Deze uiterlijk zo fraaie astrilden leven in West Afrika, van Gambia tot Ivoorkust. Er zijn meerdere ondersoorten beschreven.

Karmozijnastrilden zijn min of meer vogels van het moeilijk toegankelijke moeras, de lagunen aan de kuststreek en de breed begroeide oevers van rivieren. Ze komen vrij zelden op de grond en zijn schuw van aard. Er is een goed waarneembaar verschil tussen de mannetjes en de vrouwtjes en ook in dit geval spreken de kleuraftbeeldingen duidelijke taal. Het vrouwtje heeft veel minder rood in de veren, is daardoor meer bruin getint en minder sprankelend in de verschijningsvorm. In hun nabijheid houden zich heel vaak Roodborst zaadkrakers, Spermophaga haematina, op en uiterlijk hebben de karmozijnastrilden daar wel wat van weg.

Hun voortdurend verscholen zijn in het gebladerte, juist op die plekken waar nauwelijks is te komen, heeft er toe geleid dat er tot op heden nog maar betrekkelijk weinig van ze bekend is. Bij tijd en wijle worden ze wel eens ingevoerd en dan nog in meestal kleine aantallen.

De acclimatisatie stelt de liefhebber in het algemeen niet voor al te grote problemen mits vooral in de eerste periode maar voor voldoende warmte wordt gezorgd.

Bovendien, en de goede lezer zal dit ongetwijfeld al hebben kunnen concluderen, eisen ze een goed beplante voliëre. Het zijn, en dat geldt eigenlijk voor de meeste Afrikaanse astrildesoorten, geen vogels voor de broedkooi. Het houden en kweken van dergelijke vogels vraagt op de eerste plaats een duidelijk aangepast verblijf en aangepast wil in dit verband zeggen goed en rijkelijk be-

plant, zowel de buiten- als de binnenvolière. Het is namelijk beslist geen soort die onze winters in de buitenvolière kan doorbrengen. Vandaar dat er ook een met het noodzakelijke groen voorziene binnenverblijf aanwezig moet zijn waarin bovendien een goede klimaatbeheersing, temperatuur en vochtigheid, kan plaatsvinden.

In 1976 schreven we dat er, zo wij wisten, nog geen kweekresultaat met deze vogelsoort was behaald. Kort daarna hebben we u een verslag gedaan van een geslaagde kweek in Duitsland en nu is het dan zover dat we er een van eigen bodem hebben. Na veel vijven en zessen bekwam ons lid **Th. Rottier, Jac. Catslaan 9 in Hulst**, een viertal exemplaren, twee mannen en twee poppen. Ze werden gehuisvest in een ruime binnenvolière van 7 x 3 m grondoppervlak, waarin een vrij constante temperatuur heerste van ongeveer 15 graden Celsius. Een van de mannen kampte nogal lang met stressproblemen en is vrij spoedig doodgegaan. De overgebleven exemplaren knapten zien-

derogen op en het duurde niet lang of ze waren in een uitstekende conditie. Half maart 1980: De man gaf zijn eerste baltsvoorstelling. Het was prachtig om waar te nemen hoe hij, getooid met een grashalm tussen de snavel, zich van zijn beste en kleurrijkste kant liet zien. De beide popjes

hadden echter helemaal geen erg in hem; kennelijk waren zij nog niet zover. Toch zette de man zijn werk onverdroten voort en bouwde hij, in een halfopen nestkastje, een kunstig van grashalmen en strootjes in elkaar gevlochten bolvormig nest. Zijn keuze van de nestplaats was wel opvallend. Waarom niet in het groen? De volièrre was toch redelijk beplant met coniferen, druif, bruidssluijer etc. en bood genoeg mogelijkheden. Juist van dergelijke vogels met een zo zeg maar verborgen levenswijze, mag je toch verwachten dat zij de meest intieme periode van hun leven in het groene gebladerte doorbrengen.

Tussen de bouwwerkzaamheden door, namen de baltsvertoningen toe. Zo werd het april maar nog geen van de poppen die op de avances van de man inging totdat op een gegeven tijdstip de ene pop de andere steeds maar weer achtervolgde. Kennelijk was er één te veel en de opietende vogelliefhebber zal dan ook niet lang wachten om maatregelen te nemen. Aldus werd de achtervolgde pop uitgevangen en apart gezet. Een dergelijke ingreep voorkomt ook slachtoffers. Even daarna, het was eind april, werd de bij de man in de volièrre gelaten pop regelmatig gemist. Nestcontrole gaf te kennen dat ook zij haar werk in eerste instantie had gedaan,

drie rozeachtig gekleurde eitjes lagen in de zacht gestoffeerde nestholte. Tegen de nieuwsgierige blikken bleken de vogels weinig te hebben; ze gedroegen zich zelfs niet eens zo schuw. Na 18 dagen broeden, waaraan man en pop deelnamen, kwamen de eitjes uit. Drie kale, naakte jongen met een geelachtig gekleurde huid en zes relatief grote witte en wratachtige stippen in de snavelhoeken. Op een leeftijd van 7 dagen, de groei in de bevedering zat er goed in, zijn de jonge vogels geringd; ringmaat 2,5 mm. Ze groeiden zeer voorspoedig door het goede voeren dat door beide oudervogels werd gedaan. Zij hadden keus uit een ruim aanbod spinnetjes, meelwormen en mierepoppen. Bovendien was er dagelijks in melk geweekte beschuit, trosgierst, bossen onkruiden en het normale zaad voor tropische vogels op de voedertafel.

Toen de jongen drie weken oud waren en geheel bevederd, vlogen ze uit. Hun bevedering is dan nog overwegend bruinzwart van kleur en de papillen in de snavelhoeken zijn nog lang te zien. Het duurt geruime tijd eer de jonge vogels op kleur zijn en ze als volwassen kunnen worden beschouwd. Eer ze echt zelfstandig zijn, zelf hun eigen kostje vergaren, vraagt eveneens een lange periode. Het was al oktober toen de jonge vogels nog steeds, zij het wel in mindere mate, bij hun ouders om voedsel bedelden. Was het gemakzucht of verwenning? Misschien dat, als de oudervogels kort na het eerste broedsel tot een volgend zouden zijn overgegaan, de jongen wel eerder aan hun lot zouden zijn overgelaten en gedwongen werden om zelf voor hun voedsel te zorgen. Dit verschijnsel doet zich namelijk meer voor.

Oranjewevers

Eveneens een niet zo alledaags kweekresultaat is dat met de oranjewevers, *Euplectes franciscanus*, waarvan vooral de mannetjes, als ze in bruidskleed zijn getooid, een bijzonder fraaie verschijningsvorm heb-

ben. De popjes zijn eenvoudig bruin gekleurd met hier en daar een wat zwartachtige bestreping. De wenkbrauw-streep is gelig-wit, de onderzijde meer vuilwit en de kropstreek en flanken hebben een geelbruin waas. Deze wevers bewonen een groot gebied in het Afrikaanse werelddeel, van Senegal via West Afrika tot Soedan, Noord Ethiopië, Noord Oeganda en Noordwest Kenia. In Zuid- en midden Ethiopië alsook in Somalia leeft de ondersoort *Euplectes franciscanus pusillus*.

Ze leven op de steppen en savannen, vooral langs de rivieroeveren waar struikbegroeiing is. In grote groepen trekken ze op en als de gierst rijpende is en ze in zwermen daarop neerstrijken, kunnen ze aanzienlijke schade aan de oogst toebrengen. In het vergaren van die gierst zijn ze overigens bijzonder handig, met veel gemak klauteren ze langs stengels en halmen.

Als de mannetjes hun liedje ten gehore brengen, zetten ze hun veren op en doen ze denken aan kleine vuurbal-

Van wevers is bekend dat zij bijzonder fraaie nesten bouwen, welke overigens per soort heel verschillend van vorm zijn. Normaal bouwt de oranjewever een rond vrijhangend

nest met bovenaan zijdelings een invleggat. Zo ook in de volière van J. Vinke, Prins Bernhardstraat 22 in Zwartsluis, waarvoor ze voornamelijk raffia gebruikten. Het popje nam het interieur voor haar rekening en zij stoffeerde dat met sisal en korte katoendraadjes. Naast de oranjewevers werd de 9 m lange, 2 m brede en 2 m hoge volière nog bevolkt met tal van tropen, wildzang en parkieten. Het was een bonte mengeling welke trouwens toch wel goed accedeerde. Op een gegeven moment werd de paring van de oranjewevers waargenomen. Met de bekende roep en opgezette veren boog het mannetje zich van achter over het popje waarna de copulatie volgde. Tegen dat het zover was, waren toch al wat vogels verjaagd en wee de meer brutale die toch nog in de buurt van het wevernest kwam. De man was altijd paraat en beschermd zijn territorium tot en met. Twee grijsblauwachtige eitjes werden gelegd die alleen door het popje werden bebroed en na ongeveer 12 dagen uitkwamen. De eerste dagen werd door Vinke niets bijzonders aan het normale voedsel toegevoegd. Door het gedrag van de weverpop werd hij echter geattendeerd op het ook verstrekken van levend voer. De pop was namelijk veelvuldig op zoek naar voedsel ondanks het feit

dat er toch meer dan volop zaden in een ruime sortering aanwezig waren. Zodra er meelwormen en spinnetjes werden voorgeschoteld, was het zoeken over en kon de pop zich uitsluitend bezig houden met het voeden van haar jongen. Ze deed dit voortreffelijk en toen die jongen dan ook zo'n 13 dagen oud waren, konden ze op eigen kracht hun geboorteplaats verlaten. Uiterlijk waren ze identiek aan hun moeder.

De oranjewever man broedt noch voert en alles komt dus op rekening van het vrouwtje dat bovendien ook nog zo eenvoudig en onopvallend van kleur is dat we hem als de blitzende jongen, de dandy mogen beschouwen en haar als het sloofje. Toch hoort het allemaal zo en beiden leven ze kennelijk gelukkig en tevreden in een volière in Zwartsluis.

Indische Groenvleugelduiven

Deze best aantrekkelijke duivensoort, die als wetenschappelijke naam draagt *Chalcophaps indica*, komt in een aantal ondersoorten voor

in India, Sri Lanka, Birma, Nieuw Guinea en op de Filipijnen, waar ze leven van zaden, wilde vruchten en termieten. De vogels zijn ongeveer 27 cm groot en er is een uiterlijk waarneembaar verschil tussen de beide geslachten. Zo heeft de doffer een grijze nek en bovenkop, wit voorhoofd en witte wenkbrauwen, glanzend groene vleugels met een witte vleugelboog. De onderrug tot de stuit is zwart met twee grijze banden. De staart is grijs met zwarte uiteinden, de onderzijde is warm bruin en de poten en snavel zijn rood. De duivin is lichter bruin, matter van kleur en zij mist de witte vleugelboog en de witte wenkbrauwen.

Drie jaar geleden kocht C. Knijn, Lingerzijde 66 in Edam, een paartje van deze duifjes. Enkele maanden later, in september, werden door de duivin twee eieren gelegd in een bekende duivenschaal waarin tevoren door de vogels wat takjes waren gesleept. Steeds als de man een bezoek aan het broedende duivinnetje bracht, sleepte hij een nieuw takje het nest in.

Veel verwachtingen koesterde Knijn niet, want, zo had hij zich laten vertellen, de groenvleugels zouden zelf niet broeden en op dat moment had hij

ook geen broedende tortelduiven meer die dan als pleegouders zouden kunnen fungeren. Het was daarom dat de groenvleugelduiven zelf hun eieren mochten houden en zij stelden niet teleur. Na ongeveer 14 dagen kwam het eerste ei uit en twee dagen later het tweede. Toen de jonge duiven 8 dagen oud waren zijn ze geringd en weer een week later vlogen ze uit. Na veertien dagen waren de jongen geheel zelfstandig. Inmiddels waren de oudervogels toch al weer aan een nieuw broedsel begonnen.

Het is kennelijk een goed koppel geweest, want in 1979 hebben zij tien jongen grootgebracht en in 1980 negen stuks. Van een jong koppel heeft Knijn intussen ook al weer jongen gekweekt. Dat jonge koppel was precies tien maanden oud toen zij tot broeden kwam. Als voedsel krijgen de duifjes gewoon tropenzaad met wat grof parkietenzaad gemengd en af en toe wat meelwormen. Fruit wordt niet door ze opgenomen.

De duifjes verblijven, winter en zomer, in een gezelschapsvolière die tijdens koude perioden wat wordt verwarmd, althans het binnenverblijf. Toch komen ook tijdens die perioden de duifjes op de dag regelmatig in de buitenvlucht. Het is, zoals in de aanhef van dit artikel al werd gesteld, best een aantrekkelijke duivensoort en de liefhebbers van kleine tropische duifjes kunnen ze zonder markeren in een gezelschapsvolière houden.

Exotische vogels, huisdieren

Ja of Nee

(door R.J. Sterk, dierenarts)

XXX. Natuurbehoud (vervolg)

5. Niet bedreigde/zeldzame soorten (vervolg)

b. Papegaaiachtigen (orde Psittaciformes; vervolg)

Agapornissoorten

Van dit 9 soorten tellende geslacht werden via Onze Vogels (1974-1975) en prijslijsten (1976) 8 soorten te koop aangeboden. De enige niet te koop aangeboden soort is tevens de enige soort die als bedreigd wordt beschouwd (*Agapornis swinderniana*) en in de Wet Bedreigde Uitheimse Diersoorten is opgenomen.

Terecht verdienen deze vogels een apart hoofdstuk, niet alleen omdat ze voldoen aan de benamingen die men hen heeft toebedeeld ('Onafscheidelijken' of mooier 'Love Birds'; 'agapao' is Grieks voor 'liefhebben' of 'liefkozen'), maar ook omdat vele liefhebbers zich op deze vogels hebben gespecialiseerd, hetgeen bij enkele soorten geleid heeft tot het optreden van meerdere kleurmutaties.

A. *Roseicollis* en A. *personata* werden verreweg het vaakst aangeboden, het merendeel door particulieren, maar ook handelaren lieten zich zeker niet onbetuigd; van beide soorten werden veel kleurmutanten aangeboden. A. *fisheri* staat derde op de ranglijst; het aantal aanbiedingen van particulieren en van handelaren was vrijwel gelijk, het aantal aanbiedingen door particulieren was echter beduidend minder dan bij de twee voornoemde soorten.

De drie tot nu toe genoemde soorten staan bekend als 'goed te kweken soorten'; het aantal aanbiedingen door particulieren bewijst dat. Het aantal aanbiedingen van handelaren wijst er echter op dat deze soorten desondanks nog steeds ingevoerd worden. Van de overige Agaporniden of 'Dwergmaskerpapegaaian' – zoals ze ook nog wel genoemd worden – werden de A. *taranta* en de A. *cana* nog het vaakst aangeboden; A. *nigrigenis*, A. *liliana* en A. *pullaria* werden het minst vaak aangeboden.

Volgens Inskipp passeert het merendeel van de wereldhandel in Agaporniden waarschijnlijk de luchthaven Heathrow. Omdat Agaporniden duidelijk herkenbaar zijn vormen de in- en doorvoergegevens van Heathrow volgens hem dan ook een zeer getrouw beeld van die wereldhandel. In totaal werden er in die periode 1970-1974 bijna 60.000 (!) exemplaren aangeboden. Hiervan waren er bijna 13.000 bestemd voor invoer en bijna 47.000 voor doorvoer. In deze periode werd een duidelijk stijgende tendens waargenomen. Van de aanvoer was

ongeveer 9% (ca. 5360 exemplaren) bestemd voor Nederland, waardoor Nederland na Japan (35%), Groot-Brittannië (21%) en België (20%) op de vierde plaats komt. In volgorde van hoog naar laag waren de meest aangevoerde soorten: A. *fisheri*, A. *personata* en A. *roseicollis*.

A. *roseicollis* werd hoofdzakelijk geïmporteerd uit Angola; andere landen waar deze soort ook voorkomt (Namibië, Zuid-Afrika) staan export alleen toe met een speciale vergunning. A. *fisheri* en A. *personata* komen beide slechts in een beperkt deel van Tanzania voor; het lijkt Inskipp waarschijnlijk dat door de huidige toename in de handel in deze soorten zij hetzelfde lot zullen ondergaan als de A. *nigrigenis*, die eveneens lokaal aileen maar in Zambia voorkomt en waarvan de populatie ten gevolge van de vogelhandel sterk werd gereduceerd totdat Zambia strenge beschermende maatregelen trof.

Inskipp vermeldt verder dat het merkwaardig is, dat de soort met het grootste verspreidingsgebied (A. *pullaria*) in verhouding slechts in kleine aantallen wordt ingevoerd. Na A. *fisheri*, A. *personata* en A. *roseicollis* werd A. *taranta* het meest aangevoerd. Tot zover de gegevens van Inskipp.

Besturing van de KLM-registratieboeken doet echter enkele vraagtekens ontstaan achter de beweringen van Inskipp. In voornoemde registratieboeken wordt slechts sporadisch de aanvoer van Agaporniden ver-

meld. Dit zou er op wijzen dat Inskipp gelijk had, ware het niet dat in 1975 via Schiphol naar ruwe schatting zo'n 15.000 'parkieten' uit Afrikaanse landen werden aangevoerd, waarvan het overgrote deel bestemd was voor invoer. Dit aantal vormt ongeveer de helft van alle 'parkieten' die via Schiphol werden aangevoerd; de andere helft was hoofdzakelijk afkomstig uit Aziatische en Zuid Amerikaanse landen.

Gezien het feit dat geen enkele Afrikaanse 'parkietensoort' zich in populariteit kan meten met de meeste Aziatische en Zuid Amerikaanse soorten (de Australische soorten worden hier buiten beschouwing gelaten omdat zij vrijwel uitsluitend als gekweekte exemplaren te verkrijgen zijn), moet het overgrote deel van deze 15.000 Afrikaanse 'parkieten' in werkelijkheid Agaporniden zijn geweest, welke zich wel degelijk in populariteit kunnen meten met niet-Afrikaanse 'parkietensoorten'. Dit zou betekenen dat alleen al in 1975 vele duizenden Agaporniden in Nederland werden aangevoerd rechtstreeks uit Afrika; tevens zou dit betekenen dat Nederland tenminste net zo'n belangrijke rol speelt bij de wereldhandel in Agaporniden als Groot-Brittannië; tenslotte zou dit kunnen betekenen dat ook de rol van Japan en van België door Inskipp hierin sterk wordt onderschat.

Desgevraagd verklaarden KLM-employe's dat Agaporniden inderdaad vaak onder 'parkieten' werden gerubriceerd. Het aantal aanbiedingen van handelaren via Onze Vogels en via prijslijsten wijst erop dat de invoer hoofdzakelijk (in volgorde van belangrikheid) A. *personata*, A. *fisheri*, A. *roseicollis* en A. *taranta* betreffen.

Tenslotte zij vermeld dat alle voornoemde gegevens betrekking hebben op de periode 1970-1976. Het is mij onbekend of recente politieke ontwikkelingen, machtsovernames, bevrijdingsoorlogen e.d. hun weerslag hebben gehad op de export van Agaporniden (Angola, Ethiopië, Tanzania, Zambia).

Over bloemen en planten

Bloemenbureau Holland

Tekst: Julia Voskuil

Feestelijke versieringen

De gezellige decemberdagen zullen we van oudsher opvrolijken met levende materialen, die veelal een symbolische betekenis hebben. Veel gebruikte kleuren zijn rood en wit, ook zilver en goud. Steeds meer worden kerstversieringen zelf gemaakt, waartoe complete 'doe-het-zelf' pakketten te koop zijn. Wie er niet zo handig in is bezoekt een 'kerststukjesavond' die overal in het land worden gehouden. De laatste jaren is ook buitenversiering populair, heel aantrekkelijk inderdaad. Een paar ideeën.

Buiten

Het **deurkransje** is een 'welkom' voor

1. Een kerstboom in de tuin kan elk jaar opnieuw dienst doen

iedereen, overgewaaid uit het buitenland. Omdat het buiten hangt blijft het materiaal lang mooi en droogt nauwelijks uit. We kunnen er dan ook van alles in gebruiken, als het éven te koop is, **levend** materiaal: *pepers*, z.g. *IJslandsmos*, *Eucalyptusknoppen*, *dadels* en mooi *coniferengroen*. Mooie topjes van glanzend donker z.g. *grandis groen* (*Abies grandis*) leggen we dakpansgewijs over elkaar en de stengeltjes worden vastgehouden met wikkeldraad. Groen gelakte hoepeltjes zijn hiervoor te koop, die zijn elk jaar opnieuw te gebruiken. Denk erom, dat rood lint **watervast** moet zijn, anders geeft het afschuwelijk af en hangt als spaghetti slap omlaag zodra het regent of sneeuwt.

Een **kerstboom in de tuin** is zo'n gek idee nog niet. Jaar-in, jaar-uit is hij beschikbaar en staat klaar voor z'n feestelijke tooi met buitenverlichting en zilveren slingers. Zo'n permanente kerstboom moet natuurlijk wel een geschikte plaats hebben, goed zichtbaar vanuit de kamer, maar geen sta-in-de-weg of schaduw-veroorzaker. Kies een andere soort dan de 'echte' kerstboom, bijvoorbeeld *Abies koreana* (die al jong kegels draagt) of *Abies concolor*. Koop in geen geval een conifeer die zichtbaar 'even' in een pot is gezet om hem duurder te verkopen. Een ingegaasd exemplaar is dan beter, een tuincentrum verkoopt ze zo (of echte containerplanten, d.w.z. in pot gekweekt, wat ze duurder maakt). Zodra het gaat schemeren kan een buiten-kerstboom worden verlicht en dat spaart sche-

merlampjes in huis (zuinig met energie, jawel!). Op een balkon – in een kuip – gaat het ook. Natuurlijk gebruikt u speciale verlichting, die wordt aangesloten op een randaarde kontaktdoos. Dat is géén kinderwerk, het versieren wel. Bevestig alles goed, het kan flink stormen in deze maand.

Aparte versieringen

Sommige mensen zijn helemaal weg van *kerstrozen* (*Helleborus*), vaste planten die van nature in januari bloeien. Ze zijn weer wat meer te

2. Kerstrozen kunnen nu in bloei worden gekocht en als pol in een bak of mand worden gezet (er na: de tuin in)

koop en in december kunnen ze – in bloei getrokken – in een schaal worden geplant. Met wat kerstgroen er om heen: eenvoudig en heel mooi. *Vogellijm*, *maretak* of *mistletoe* kan in een bosje worden opgehangen in huis; op die plaats staat een ieder "kussen vrij" – volgens eeuwenoude traditie. Het is maar een weet. Bind er een fleurige strik omheen, klaar. Verder is een versiering in één of twee tinten altijd mooi (inclusief kaarsen) en voor op tafel zijn er aardige kransjes, waarin steekschuim wordt gestoken en dan geschikt is als ondergrond voor kaarsen en levende bloemen. Natuurlijk ook bruikbaar bij andere feestelijke etentjes. Vrolijke feestdagen!

JULIA VOSKUIL

3. Zo'n tafelkransje kan iedereen maken

Onkruiden

P.J. de Penning.

Speerdistel

De scherpe, speerpuntvormige bladeren, geven deze distelsoort een gevaarlijke uitdrukking. Zoiets van: Blijf van me af, of ik zal je!!!

Bij ondeskundige aanraking, laat de plant het echt niet alleen bij deze waarschuwing. Hij (we mogen het best eens mannelijk uitdrukken!) prikt dan, zogezegd!

De speerdistel is een gratieuze en tegelijk ook een majestueuse verschijning, waar een ieder graag omheen loopt. Ook het vee heeft het er niet op voorzien. 't Lijkt ook niet zo erg aantrekkelijk, met één of meerdere stekels in mond, maag of slokdarm te moeten lopen!

Als de plant bloeit, is hij (Let op het mannelijke woord hij) bestlist een plaatje waard, met de mooie paarsblauwe bloemen, die fier bovenop de stevige stengels staan.

De bloemen nodigen talrijke bijen en andere insecten uit, een bezoek te komen brengen. We worden soms ge-

troffen door de oogstrelende mengeling van kleuren! Moet u eens opletten als er een *Atalanta*-vlinder op de bloemen is neergestreken! Welk een uniek geheel!

Menig fotograaf en schilder is daardoor reeds in de verleiding gekomen, het te vereeuwigen.

De bloemen bieden een kostelijke honing. Vlinders likken met hun lange rollongen van de heerlijke nectar en vogels snoepen later van de smakelijke en gezondheidgevendende zaadjes.

U ziet het! Geen plant waar we zomaar achteloos aan voorbij moeten gaan, ook al laten we hem graag onaangeroerd staan. Verachtzamen zou in dit geval een grote vergissing zijn.

Nog even de naam bekijken. *Cirsium* komt van de naam ener distel, waarmee vroeger spataderen behandeld werden: *Kirsion*. Kijkt u maar: *Kirsos*, is spatader. Vulgare is gewoon... gewoon.

G.J. van Gelder bv. Zaandam Holland

VOGELZADEN

130 jaar ervaring in vogelzaden

tel.: 075 - 166951

Uitsluitend verkrijgbaar in de dierenspecialzaak

De oosterling houdt zijn vogels op een andere manier dan de westerling

Het mensdom huldigt over zichzelf tegengestelde standpunten. We zeggen om en om: 'Alle mensen zijn gelijk' en; 'Geen twee mensen bèn eender'. Voor wat betreft de dierenliefhebberij kan men waarschijnlijk 't beste aannemen, dat er in aanleg niet veel mensenkinderen hetzelfde geprogrammeerd zijn, dat met een talenknobbel krijgt een internationaal ruimere kijk terwijl het 'rekenwonder' gauwer het gecijfer van de erfelijkheidswetten onder de knie heeft. Maar de mensheid is over zo'n 4-tal rassen verdeeld nog wel over 5 werelddelen en nogeens vele volkeren!

Om bij ons land te blijven zijn de Friezen uitgesproken aartsfokkers, het zit ze in het bloed. Kijk maar naar hun wereldvermaarde Frysk koe = koe, waar fansels = vanzelfsprekend in Ljouwert = Leeuwarden een standbeeld, het Us Mem, voor opgericht is. Dan hun zwarte hynder = paard plus 2½ hondensrassen met name de Staby, de Wetter = houn = waterhond en de nog maar halve als het immers uitstervende ras van de z.g. lange houd = windhond. Prima, maar hier-tegenover staat de spreuk: 'Frisia non cantat' = Friesland zingt niet, waaruit afgeleid zou mogen worden, dat we voor het gen M. (usikaliteit) en aangeboren gehoor beter bij pak weg de Italianen terecht kunnen. Uit wier vaderland weer geen eruit springend dierengere bekend is.

En zo wordt in den Oost, waar we net een maand gezworven hebben, onze hobby anders beoefend dan in zeg Brabant met z'n vogelshows en -verkoopcentra. Natuurlijk hebben we op Java (waar je niet meer met Hollands terecht kunt en Engels voorrang krijgt) zoveel mogelijk geestverwanten opgezocht om grofweg tot de slotsom te komen dat 1) je er vrijwel geen volièrres ziet en 2) de Indonesiër in de zin van de Soendanees, Madoe-rees, Ambonees enz. benevens de Indochinees weinig kweekambities koestert.

Met als uitzondering 'n apart groepje, dat zich bezighoudt met het — werkelijk orientalistisch geduld vergende — 'vervaardigen' van hybrides, van dus soortbastarden van volgens de literatuur onkruisbare species.

Naast meestal aan elk huis ziet u er toch minstens één kooi met ook één gevederde gast erin doorgaans de vruchtenetende zogeheten koetilan. Klassiek is allicht de tortel, de perkoetoet, die als bekend in z'n bamboekooitje 's morgens tot bovenin 'n soort antennepaal gehesen wordt en tegen donker 'gestreken' en in rumah = huis gehaald. Zomin als men er nog zo fel traditioneel blijft vasthouden aan Ir. Soekarno's pitji = muts, petje gelooft de tani = boer, dat dit duijfe untung = geluk aanbrengt. Maar evengoed raakt de man als die vogel van streek is ook even de kluts kwijt en is hij opgelucht zodra het beestje opknapt. In antwoord op 's Lezers onuitgesproken vraag zouden we er betoel = beslist doigraag 1-1 of 3-3 van meegebracht hebben — en

nog liever hangparkieten of reuzekaketoos — als het niet ondoenbaar was ze ginter eruit en hier erin te krijgen: douanerompslomp...! Van vriendelijke lui had de ondergetekende er zat cadeau kunnen krijgen voor al vechthoenders maar in Jakarta, Singapore, Bangkok en ... Schiphol laten ze nog geen staartpen door... Ook orchydaeënstekjes nemen ze je af of 't smerig drugsgedoe is. En dat is eigenlijk maar goed ook maar tja, de goeien als u, de Redactie en uw Clubbestuur, moeten met de kwaaien, de natuurplunderaars, meelijden. Voor het geld hoef je 't niet te laten: — een z'n bek houdende beo doet 2 knaken en eentje, die er al wat schuins uitflapt, 4. Genoemde, alle-daagse koetilan, pycnonotus, kost er wat u hier voor 'n pilsje neertelt. Nou gaat die 'dagprijs' nooit helemaal op want alles valt er, volbloed oosters, in 3 prijsklassen: — die voor een vreemde, die voor een landgenoot en het vriendenprijsje voor een stamgenoot als bijvoorbeeld een eveneens Soedanees en geen omgangs-Maleis sprekende. Het tarief voor kaketoos als de cacatua melucensis en gaelerta hangt af van het spreekwoordelijke tawar = loven en bieden maar voor 'n paar tientjes kom je al een heel eind en met een knappe kuifvogel thuis. Wat steller dezies op deze reis opviel — in de 70'er jaren had hij dat niet zo gemerkt — is de belangstelling voor hun eigen inlandse wilde-kippen. Bij een gastheer van ons zowel als in het hotel in Yokyakarta, vroeger Djocjakarta, zat er een gallus sonnerati, een voorouder van het huishoer, gewoon als kraaiende wekker in een (te krappe) papegaaienkooi terwijl onze diergaarden erom zitten te springen!

En dat is al jaren zo; met wijlen Piet Louwman Sr., juist: de geestelijke vader van Wassenaars dierenpark, ontdekten we in de Rotterdamse haven per ongeluk een krat met boshoenders, bankivas en vorkstaarhoen-

ders – waren door de exporteur mee-
verpakt als slangenvoer-voor-onder-
weg. Die koudbloedigen hadden er
echter, goed zeeziek, niet naar omge-
keken en wilde 'n Rotterdams ketel-
binkie er net kippesoep van koken al
kankerend, dat 'ut sukke maag're
krenge benne...

Nog een waarneming: – sloven wij
ons uit om zoals het wijze boekje dat
dicteert zand op de bodem te strooi-
en zie je daar niet ene kooi met welke
kalkhoudende, theoretisch de krop-
verwerking activerende vloerbedek-
king ook; het vuil valt door een
rooster. Vraag je of ze ermee kweken
en zo nee waarom dan niet dan kijken
die zeg Javanen je raar aan. 'Waarom
zou ik?' Wie haalt nou die soesa op
z'n hals als je om de hoek een verse
kunt halen zou deze het hoekje om-
gaan..? Eenzelfde redenering als bij
ons met de snijbloemen; geen huis-
vrouw gaat bollen poten om er straks
'n weekje naar een bos tulpen te mo-
gen zitten aankijken. Met die mer-
waardige kruiskampioenen konden
we, te veraf wonende, geen contact
leggen; naar verluidd kluizenaarachtige
doe-'t-zelvers in het binnenland.
Wel zijn de van die specialisten af-
komstige vogels haast ziekelijk vin-
gertam, wat naar spreekt alleen met
maanden geduld bereikt wordt.
Waarschijnlijk is die maktheid nodig
bij het zg. handparen de rijpe pop van
de ene soort wordt de man van haar
soort getoond om zodra zij zich be-
reid toont tot het beviiegen bliksems-
nel de man te verwisselen en, techni-
sch gesproken, de andere erop te
zetten. Dr. L.A. Hagedoorn deed het
anders: om de naijver aan te moedi-
gen kooide hij 2-0 van de ene groep
met 0-2 van de andere op, wat de
paarvorming inderdaad bespoedigt.

In de Rep. Indonesië hangt de kleinbehuisde zijn kooi(en) veelal gewoon aan de straatkant op wat de vogels vanzelf mak, tam en vertrouwelijk maakt. (foto van de schrijver genomen in de hoofdstraat van Purwokerto, Java.)

De zoö- of dierenpsycholoog in lede-
re dierbezetene heeft in althans
schrijver dezes opgemerkt hoe hét
Aziatische beest jou als naar ruiken-
de blanke discrimineert; het moet
niks van ons hebben. Mag het in-
heemse grut op de rug der karbou-
wen en zeboes stoeien – en grazen
die gevaartes doodkalm verder – als
jij dichterbijkomt beginnen die runde-
ren dermate ingemeen te grommen,
dat hun hoeder je tekens geeft om
van fotograferen maar liever af te
zien... Uit hoofde van diezelfde
gelaatskleur- en reukdiscriminatie is
't lastig om (voor de kynologische
pers) een kiekje te nemen van de
baasloze pariahhonden. De bewuste
anjing geladak, indertijd door de Ne-
derlanders verbasterd tot gladakker,
wat dus taalkundig niet van dezelfde
komst is als gladjanus. Die dingen
pakken zelfs geen lokvoer van belan-

das aan. In de dierentuin van Ban-
dung met een toegangsprijs à 200 ru-
piah ofwel 10,63 ergo kinderen 3 dups-
pies zwommen voor alle zekerheid de
bebeks – eenden toch maar van uw
verslaggever'tje weg. Aan de kleding
kan 't niet liggen want de stads-Indo-
nesiër loopt nu in net zulke onnatio-
nale in feite multinationale confec-
tiepakken als de heer Modaal in Ber-
kel en Arkel, als in Westerbork of New
York.

En helaas legt ook het knappe vrouw-
volk er de kleurrijke boerendracht
met sarong en kebaja af om zelfs over
te gaan op (hemeltjelijef!) spijker-
broeken.

Wel blijven onze medevogelmaniak-
ken van de Gordel van Samragd het
meer dan de Europeanen zoeken in
mooie, sierlijke ja kunstzinnige kooi-
en waar onze, zij het hygienischere,
plastic gevallen bepaald kil bij afste-
ken. Hun beoefenen van Sport be-
schouwe men overigens geen ogen-
blik als primitief of 'echt achtergeble-
ven 3de werelds' doch eerder als
anders opgezet en aangevoeld. (In
een supermarkt rondneuzend en den-
kend aan Joost mag weten wat maar
stellig niet aan Joost Sluis, stond uw
dienaar ineens tegenover Sluis' voer
voor spitssnavelige Insecteneters;
en dat in een land waar je zowat
doodgestoken wordt door de alom-
zoemende insectentrop. De kassier-
ster zei dat het veel gevraagd wordt;
wel leuk even dat vlagvertoon in de
tropen, alierminst verwacht).

de J. de Jong.

Vogelvoortplanting

Inleiding

In vrijwel iedere dierenartsenpraktijk vormen vogels een belangrijk deel van het potentiële patientenbestand. Dat in slechts relatief gering aantal gevallen veterinaire hulp wordt ingeroepen is deels te wijten aan een alomheersend fatalisme ten aanzien van de vogelgeneeskunde. Mogelijk is deze situatie een gevolg van de beperkte veterinaire kennis, van óf belangstelling voor het wel en wee van onze gevederde patienten. Voor wat betreft aantal en handelswaarde kunnen exotische vogels zich echter ruimschoots meten met de andere kleine huisdieren.

Tenslotte hoop ik, dat de lezer na het bestuderen van dit epistel in ieder geval veel gestelde vragen kan beantwoorden als: 'kan een kip alleen eieren leggen in aanwezigheid van een haan?' en 'hoe is het toch mogelijk dat die zaadcellen door zo'n eischaal kunnen dringen?'

Ontwikkeling en Anatomie van de geslachtsorganen

Bij het kippe-embryo is reeds op de derde bebroedingsdag het begin van de ontwikkeling van de geslachtsorganen waar te nemen; links en rechts boven in de buikholtte bevinden zich dan twee kleine richeltjes, welke later uit zullen groeien tot teitballen of eierstokken.

Geslachtscellen zijn in deze eerste aanleg nog niet aanwezig; deze z.g. oergeslachtscellen komen ongeveer te zelfde tijd van buiten het embryo, via de dooierzakbloedvaten aangezwommen en nestelen zich vervolgens in de primitieve geslachtsorgaantjes. In het nu volgende delings- en differentiatieproces wordt zowel bij het mannelijk als bij het vrouwelijk dier een geslachtsorgaantje gevormd, dat de basis-structuren van een testikel (teitbal) in zich draagt. Bij het mannelijk dier ontstaan hieruit twee vrijwel identieke testikels waarin we twee soorten weefsel kunnen onderscheiden; de zaadcellen worden geproduceerd in de sterk geworden zaadbuisjes en de mannelijke geslachtshormonen worden gevormd in tussen deze buisjes liggende cellen.

Bij de meeste vrouwelijke vogels zien we dat alleen het linker geslachtsklierje nog een extra ontwikkelingsfase doormaakt, waarbij het echte eierstokweefsel wordt gevormd. Evenals bij het mannelijk dier, bestaat ook bij het vrouwelijk dier de geslachtsklier (ovarium) uit een geslachtscel producerend weefsel (eicellen) en een hormoon producerend weefsel (vrouwelijke geslachtshormonen).

Het rechter eierstokje blijft in de mannelijke ontwikkelingsfase hangen en degenerereert vervolgens, zodat het op de dag van uitkomst nauwelijks terug te vinden is. Dat dit restant evenwel nog sterk mannelijke potenties in zich draagt, wordt nu en dan door Moeder Natuur gedemonstreerd. Als nl. de linker eierstok ten gronde gaat door een gezwel of een ontsteking, dan groeit het rechter 'ovarium' uit tot een testikelachtig orgaan. Een op deze wijze vermannelijkte hen gaat vervolgens kraaien, baltsen, krijgt kopversierselen, sporen en een ve-

renkleed behorende bij het mannelijk dier. Curieus is verder, dat de 'haan' vaak stijgt in de pikorde en hennen treedt. Nakomelingen ontstaan echter nooit uit zo'n paring; in het vermannelijkte ovarium worden wél mannelijke geslachtshormonen gevormd maar het geslachtcelproducerend weefsel is steriel.

Door middel van een kunstgreep is het enkele jaren geleden gelukt om toch nakomelingen te verkrijgen van zo'n verhaande hen.

Geslachtcel transport en bevruchting

Zoals we in het vorige hoofdstuk zagen, worden de mannelijke geslachtscellen in de zaadbuisjes gevormd via een aantal delings- en differentiatieprocessen. Zijn ze volgroeid dan laten ze los van de wand en drijven door de centrale holte van deze buisjes via de bijbal naar de zaadafvoerbuis. Dit afvoersysteem, sterk gewonden en vooral aan de achterzijde verwijd, mond uit in de cloaca en fungeert als spermareservoir. Een echte penis is bij vogels niet aanwezig; wel wordt de zg. phallus, een klein knobbelje in de cloaca als copulatieorgaan bestempeld. Eenden en ganzen beschikken wél over een fors uitgegroeid copulatieorgaan: een goot welke tijdens de paring spiraal vormig gewonden is tot een functioneel gesloten buis.

Bij het vrouwelijk dier is de situatie heel anders. In de eierstok (ovarium) van bv. een leggende hen, bevinden zich enige duizenden eicellen in diverse ontwikkelingsstadia, dwz. van microscopisch klein t/m grote dooiers. Hierdoor krijgt het vogel ovarium een druiventros-vormig aanzien.

Tijdens de ovulatie (eisprong) barst de eicel, welke in teite niets anders is dan de dooier, door het dunne doorzichtige vlies welke de linker eierstok omgeeft en wordt opgevangen in het trechtervormige uiteinde van de eileider. Bij dit transport spelen vooral de beide buikluchtzakken een belangrijke rol. Zo'n dooier is eigenlijk niets anders dan een microscopisch kleine eicel, liggende op een enorme reserve voedselvoorraad.

In het oviduct (eileider) aangekomen worden rondom de dooier achtereen-

volgens diverse lagen eiwit, de hagel-snoeren en de schaalvliezen afgezet. Achter in de eileider worden vervolgens nog de kalkschaal en het was-huidje gevormd waarna het ei via de cloaca naar buiten gewerkt wordt. Dit proces duurt bij de kip ca. 24 uur; één uur na het leggen van het ei vindt weer een nieuwe ovulatie plaats. Bij de paring beklimt de mannelijke vogel het vrouwelijke dier; daarna vindt via de tegen elkaar gedrukte cloaca's evt. door tussenkomst van het copulatieorgaan, zaadceltransport plaats van zaadafvoerbuis naar eileider. In de eileider aangekomen komt het sperma terecht in diepe slijmvliesplooien, waarin de zaadcellen bij sommige soorten gedurende enkele weken hun bevruchtend vermogen kunnen behouden.

Direct na de ovulatie, nog in het aller-eerste begin van de eileider, wordt de eicel bevrucht. Vervolgens wordt het ei verder afgebouwd, zoals dat zojuist voor de onbevruchte eicel beschreven is.

Regulatie van de voortplanting

Evenals bij zoogdieren worden ook bij vogels de geslachtsorganen tot voortplantingsactiviteit gebracht door hormonen afkomstig uit de hersenen. Deze stimulans verloopt via de hypofyse of pijnappelklier. Deze hypofyse hormonen hebben zo'n enorme invloed op de geslachtsklieren tijdens het broedseizoen, dat bv. bij de mannelijke kwartel de testikels 's zomers 400 keer zo zwaar zijn als in de winter. Hoe komt zo'n stimulatie van zaadcelproductie, eicelvorming en voortplantingsactiviteit nu tot stand?

Het antwoord op deze vraag zou de volièrehouder in één keer van zijn kweekproblemen af helpen. Helaas zijn voor vrijwel iedere soort verschillende soortspecifieke prikkels nodig om het voortplantingsapparaat te stimuleren. Zelfs deze regel gaat niet geheel op; sommige soorten, vooral watervogels, hebben een 'ingebouwde tijd klok', welke op vaste tijden in werking wordt gezet. Een markant voorbeeld vormt wel de Australische zwarte zwaan, die, waar ook ter wereld gestationeerd, in het Australische voorjaar nestelt.

Dat het dan op onze breedtegraad toevallig hartje winter is, deert deze prachtige watervogel niet in het minst. De meeste vogelsoorten hebben echter een duidelijke prikkel uit de omgeving nodig om tot voortplanting te komen.

Opmerkelijk is, dat duivinnen niet ovuleren als ze alleen zitten. Het zien van een doffer (eventueel alleen door een glazen wand) is al voldoende om bepaalde hormoon afscheidingen te stimuleren.

Voor de invloed van externe factoren als licht en klimaat zijn bij in het wild levende (of uit het wild afkomstige) vogels veel meer uitgesproken dan bij gedomesticeerde soorten.

In de gematigde temperatuur zônes wordt het broedseizoen vooral bepaald door de toenemende daglicht-lengte. Bij vogels in tropische gebieden, waar daglichtperiodes zeer weinig variëren spelen anderen factoren zoals bv. regenval, aanwezigheid van bepaald voedsel of nestmateriaal een rol. Bij vogels in zeer droge streken kan nauwelijks van een vast broedseizoen worden gesproken. Hier wordt de voortplanting gestimuleerd door zeer variabele factoren. De bekendste externe factor is wel de positieve invloed van licht op de voortplanting van de Galliformes, waartoe o.a. kippen en fazanten behoren. Curieus is dat deze lichtstimulatie niet via het netvlies verloopt doch via lichte gevoelige hersencentra, welke ook bij blinde vogels rechtstreeks geprikkeld kunnen worden. Mogelijk speelt niet alleen de hoeveelheid daglicht een rol; er zijn aanwijzingen dat intensiteit en spectrum belangrijk kunnen zijn.

Tot slot mag niet vergeten worden, dat naast stimulerende, ook remmende factoren een rol kunnen spelen bij de kweekresultaten. Belangrijk in deze zijn voedingsfouten, chronische wormbesmetting en inadequate huisvesting.

Na deze verwarrende en uiterst onvolledige opsomming, zal de lezer het met mij eens zijn, dat het niet verwonderlijk is, dat slechts van een relatief gering aantal vogelsoorten voortplanting stimulerende factoren met zekerheid bekend zijn.

De kweek met de Noorse G

Tekst en foto's: G. Veenhuizen.

Deze goudvinkenweek vindt plaats in broedkooien van $\pm 1m^3$, de binnenzijde van deze broedkooien is groen geverfd (groene latex).

Als nestgelegenheid zijn daarin aanwezig een tweetal nestkastjes en een tweetal bossen heide (de nestkastjes zijn ook groen geverfd).

Op ieder hoekje van het nestkastje bevindt zich een klein uitstekend-spijkertje, dit is tegen de bloedluis, immers er is anders te weinig ruimte tussen het nestkastje en de wand.

Als nestmateriaal is voortdurend aanwezig uitgeplozen touw, gedroogd mos, fijne heidetakjes en wat gedroogd gras. Bodembedeking kooizand met mineralen. Het kweekpaar, zijn zelfgekweekte goudvinken welke voorzien zijn van een vaste voeding.

De goudvinken in de kooi en de voliëre, zoals velen van U reeds bemerkt hebben, zijn vroeger in vorm dan de vogels in de natuur. Bij de mannen zullen we de paarlust het eerst opmerken door hun aanhoudende en krachtige zang. Hij zoekt meer en meer het gezelschap van de pop, de staart schuin en tussendoor raakt hij met zijn bek telkens deze van de pop. Een middel om het gewenste doel (paarlust) te bereiken is enkele druppels tarwekiemolie door de zaadmengeling te doen. De goudvink-pop maakt veelal het nest, het 'helpen' van de man goudvink bestaat veelal uit het 'uit-elkaar trekken van het nest'.

Als het nest gereed is, zal de pop snel overgaan tot het leggen van de eieren, meestal 4 à 5.

Het broeden vangt veelal niet aan voordat het vierde ei gelegd is, wel gaat de goudvinkpop ooit op de eieren staan, maar van echt broeden is dan nog geen sprake.

Alle jongen komen dus meestal op

dezelfde dag uit. De lichaamstemperatuur van de jonge goudvinken is de eerste dagen afhankelijk van de naaste omgeving.

De man-goudvink voert wel, maar broedt nooit. De uitscheidingen van de jongen worden door de ouders opgenomen en op een zitstok of tegen de tralies losgelaten.

Na het uitvliegen van de jonge goudvinken, worden deze overwegend door de man-goudvink gevoerd. Voor de pop vangt de volgende nestbouw aan.

De goudvink voert uit de krop, er ontstaat papvorming. Pas geboren jonge goudvinken reageren op trillingen van het nest.

Eventuele oorzaken of redenen voor onbevuchte eieren kunnen zijn: vuile poten, te lange nagels, te lange pluimen in de aarstreek, te weinig badgelegenheid, gebrek aan vitamine E of een te lage temperatuur.

Het zien van de rode binnen bek-kleur bij de jongen, is voor de oude goudvinken steeds een stimulans om te

voeren. Niet allen gaan echter direkt over tot het voeren van de jonge vogels. Als dit zo is, laat dan een druppel melk in de bek van de jonge vogels vallen. Zo wordt hun levenskracht wat opgevoerd en bereiken ze toch het ogenblik waarop de ouders hun taak op zich nemen.

Het ringen kan het beste rond de 6e dag gedaan worden, hierbij dient men er echter wel om te denken dat men de ring eerst zwart maakt of voorziet van een stukje ventiel-slang, en de handen worden ingewreven met een dennentak (voor de geur).

Het eerste jaar brengen de eigenkweek goudvinken er meestal weinig van terecht. De nog bruine uitgevlogen jongen zijn door een kenner al te onderscheiden; de donkerbruine zijn meestal de poppen, de lichtbruine meestal de mannen.

Het door de rui krijgen van de jonge goudvinken is meestal geen probleem, men dient er tijdens de kweek echter wel op te letten dat de bodems van de broedkooien steeds schoon zijn en dat zij niet in te ruime mate voorzien zijn van vochtrijk voedsel.

Een hulpmiddel bij de rui is ES-b3, deze kuur dient men 5 à 6 weken na het uitvliegen van de jonge vogels te verstrekken (deze zitten dan al apart), 3 dagen achter elkaar. Na deze 3 dagen verstrekt men wat vitamine 3 dagen lang en dit zo om de 5 à 6 weken herhalen totdat de vogels door de rui zijn.

Wat te voeren:

Begin februari beginnen we met het verstrekken van het kweekvoer:

- tarwekiemolie (vitamine E) doen we door de gekiemde zonnepitten.
- het eivoeder: 2 hard gekookte eieren, 1 eetlepel molenaars kindermee, 1 eetlepel druivensuiker, dit door elkaar mengen en iedere dag vers verstrekken.
- om de dag gekiemd zaad, niet te veel, tijdens de kweek iedere dag verstrekken.
- meelwormen: 4 à 5 per dag per vogel, tijdens het kweekseizoen 3 x 30 à 40 stuks per dag. De meelwormen breng ik meestal aan de kook, deze zet men in koel water op het gas laat deze er ± 10 à 15 min. opstaan, haal de meelwor-

dvink

men uit het water en laat ze uitleken. Het schijnt dat er tijdens het koken een gifstof uit de meelworm verdwijnt. Ik doe ze daarna in de vrieskast en haal ze er dan per dag uit. Voordelen hiervan zijn altijd meelwormen in huis, en geen last van torren.

Pinky's:

dit zijn echte meelmaden. Hiervan verstrekt men er om de dag een stuk of tien zodat de vogels ze leren eten. Tijdens de broedtijd 2 à 3 per dag zo'n 20 stuks. Ook deze worden gelijk als de meelwormen gekookt.

Miereneieren:

hiervan om de dag een halve eetlepel van verstrekken, tijdens de broedtijd 2 à 3 maal per dag één grote eetlepel. Naast dit voedsel worden nog diverse soorten groenvoer verstrekt, hierbij dienen we er echter wel voor te waken dat we niet te veel verstrekken, dit in verband met de vochtigheid. Het is daarom het beste om dit te plukken

aan het einde van de dag en dan de volgende morgen te verstrekken. (Haal iedere dag uw onkruid-resten weer uit de broed-kooi).

Noot

De publicatie van dit artikel is zeker niet bedoeld u allen aan te zetten om thans goudvinken te gaan houden want, en laten we dit even duidelijk stellen, in ons land is dat nog steeds NIET toegestaan ook niet ondanks een recent arrest van de Hoge Raad

dat misschien ten voordele van ons streven kan worden uitgelegd.

Wel hebben we dit artikel opgenomen om aan het Ministerie van CRM duidelijk te maken dat we nog steeds wachten op het ontwerp van de nieuwe Vogelwet dat ons reeds in mei j.l. is toegezegd en dat ons nog steeds niet heeft bereikt. 1980 is bijna verleden tijd. Zal 1981 ook eindigen zonder enig resultaat????

Mijne heren, a.u.b., doe er wat aan!

Redactie

Agapomissen en andere dwergpapegaaien, Th. Vriends	f 28,25
Atlas met 100 exotische prachtvinken in kleur	f 25,—
Australische papegaaien en parkieten, A. Rutgers	f 47,50
Australische prachtvinken, C.A.F. Enehjelm	f 7,90
Australische platstaartparkieten, Dr. K.J. Immelmann	f 22,50
Bastaardvinken, K. Speicher	f 8,10
Bomen en struiken	f 10,50
Encyclopedie voor de vogelliefhebber, 4-delig	f 360,—
Exotische vogels in kleur, Chr. Wairaven	f 18,—
Fazanten, Howman	f 15,50
Geneeskrachtige en giftige planten	f 8,90
Gids voor de vogels van Europa, Elsevier	f 26,50
Grammofonplaatjes 33 toeren/17 cm.	
Lied van de Harzer	f 10,—
Lied van de Waterslager	f 10,—
Grote parkietenatlas	f 25,—
Handboek voor de grasparkietliefhebber, G.A. Radtke	f 30,—
Handboek voor de zangkanariekeker, P. Kwast	f 28,75
Hebt u ook al een papegaai, R.R.P. v. d. Mark	f 14,—
In de bossen	f 8,90
Insecten- en vruchtenetende tropische vogels, Th. Vriends	f 20,75
Kanariërassen, K. Speicher	f 9,10
Kanaries, K. Speicher	f 9,10
Kanaries houden als liefhebberij, R.R.P. v. d. Mark	f 17,50
Kleurkanaries kweken kunt u ook, H.J. Veerkamp	f 19,90
Kleurparkietenboek, alles over grasparkieten, A. Rutgers	f 52,50
Kwartels en Fazanten, A. Rutgers	f 57,50
Kwartels en Patrijzen, R.R.P. v. d. Mark	f 15,75
Kweken van vogels, J.P. Holsheimer	f 38,50
Onze papegaai, Chr. Wairaven	f 13,90
Papegaaien, C.A.F. Enehjelm	f 8,90
Papegaaien en parkieten als liefhebberij, v. d. Mark	f 15,—

Papegaaien in kleur, C. Enehjelm	f 22,50
Parrots of the world, J.M. Forshaw	f 120,—
Pietpraat over kleurkanaries, J. Kuiper	f 24,50
Plantengids voor Europa, Oleg Polunim	f 30,90
Siervogels houden kunt u ook, v.d. Mark	f 39,90
Thieme's Volièreboek, C.E. van Berkel	f 49,50
Tropische vogels, H. Bechtel	f 10,75
Tropische vogels houden kunt u ook, v. d. Mark	f 12,25
Tropische volièrevogels in kleur, deel 1, A. Rutgers	f 21,50
Tropische volièrevogels in kleur, deel 2, A. Rutgers	f 21,50
Valkparkieten, W. Loeding	f 12,50
Voeding van vogels, J.P. Holsheimer	f 39,50
Voedseldieren voor o.a. volièrevogels	f 8,90
Vogelkinderen en hun ouders, S. Hoehner	f 11,25
Vogels die vragen worden overgeslagen, J. v. Himbergen	f 21,50
Vogelwereld van Europa in kleur, Avon/Tilford	f 24,50
Volièrevogels in kleur, Avon/Tilford	f 19,90
Vogels zien en leren kennen, Dr. W. Tiede	f 16,—
Vogelziekten, H.S. Raethel	f 9,75
Vogelziekten, C. Stork	f 16,50
Vogels in kooi, volière en tuin, O. von Frisch	f 27,50
Waterslagers en harzers, M. van Woosik	f 11,50
Wat bloeit langs onze wegen	f 8,80
Wat bloeit in bos en heide	f 9,30
Weiden en akkers	f 8,90
Wildzangvogels, het houden van, A. Rutgers	f 15,25
Zaadetende tropische vogels, R.R.P. v. d. Mark	f 19,50
Ziekten van vogels, J.P. Holsheimer	f 34,—
Zien is kennen, N. Binsbergen	f 23,90
Zakflora voor bos en heide, G. Hüsteppe	f 28,75
Zakflora weg en wei, G. Hüsteppe	f 28,75
Zebra-vinken, Stock/P. Kool	f 22,25
1000 vogels in kleur, B. Campbell	f 79,50

Met een goed boek, schiet u altijd in de roos.

Het is een geschenk van blijvende waarde!

Ook andere niet genoemde boeken zijn door ons te leveren.

U KUNT BESTELLEN DOOR OVERMAKING VAN HET VERSCHULDIGDE BEDRAG EN DUIDELIJKE VERMELDING VAN DE TITEL(S), UW NAAM EN ADRES, OP GIRO 1148324, t.n.v. NVvV BOEKENSERVICE TE BERGEN OP ZOOM. Per omgaande ontvangt u uw bestelling FRANCO thuis.

Het geslacht Estrilda

De erythronotosgroep: elfen- en feënastrild

Na de uitvoerige bespreking van de elfenastrild (*Estrilda erythronotos*) in *Onze Vogels* – november 1979 blz. 472-477 handelt voorliggend artikel over een weinig bekende astrildensoort.

FEENASTRILD

Naamgeving

De betekenis van *charmosyna* ligt voor de hand en verwijst naar de kleur karmozijn of karmijn. De fransen gebruiken de naam 'astrild des fées' zowel voor de elfen- als voor de echte feënastrild. Ook de engelsen moeten het stellen met hun 'Black-cheeked Waxbill' voor beide soorten alhoewel ik bij Sclater de benaming 'Abessinian Red-rumped Waxbill' (Abessijnse roodstuitastrild) voor de nominaatvorm en 'Loita Redrumped Waxbill' (Loita roodstuitastrild) voor het ras *kiwanukae* aantrof. De bij Wolters vermelde engelse benaming 'Pinkbellied Black-cheeked Waxbill' (Rozebuikelfenastrild) kon ik in de Engelse literatuur nergens terugvinden.

Beschrijving en ondersoorten

De bovenkop en de rug zijn naargelang de subspecies licht of donkergrijs met geringe tot uitgesproken rode waas. Het voorhoofd is lichter, soms witachtig. De rug heeft fijne donkere dwarsstreepjes. De stuit en de bovenstaartdekveren zijn helder rood. De kleine vleugeldekveren zoals de rug, vaak met rode veeruiteinden, de middelste en grote vleugeldekveren zijn grijswit met zwartachtige dwarsstrepen. De binnenste handpennen hebben een zeer contrastrijke streeptekening. De overige slagpennen zijn donkerbruin.

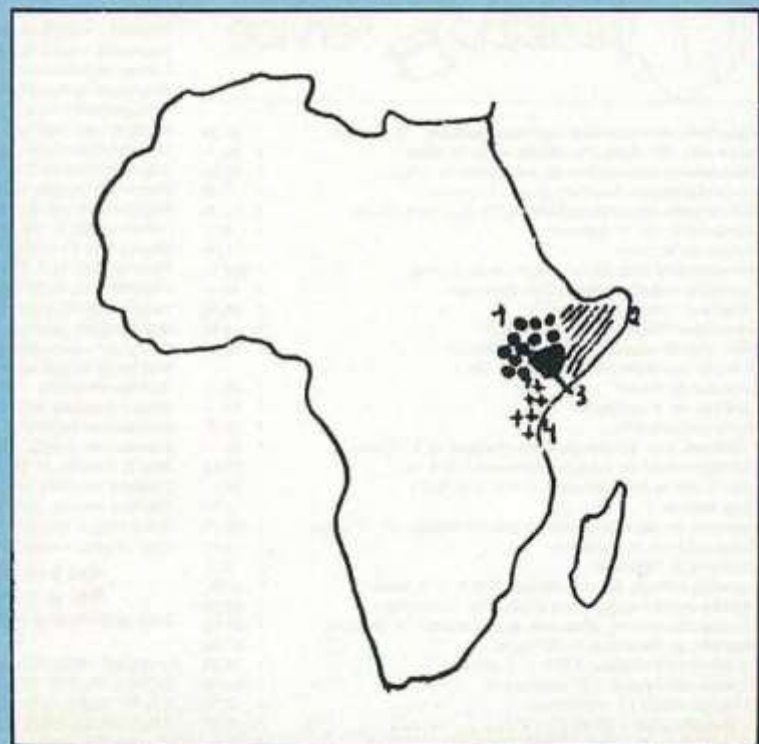
De staart is zwart. De teugels, oogomtrek en kopzijden zijn zwart, meestal met witte omzoming. De kinvlek is klein of ontbreekt soms volledig. De onderzijde is licht wijrood, soms bijna wit, tot roodachtig grijs

met fijne, vrij onduidelijke donkere dwarsstreepjes. De flanken zijn meer roodovergoten. In tegenstelling tot de elfenastrild heeft de feënastrild helemaal geen zwart aan buik en onderstaartdekveren.

De ogen zijn roodbruin, de snavel blauwgrijs met zwarte punt en de poten zwartbruin. De lengte bedraagt ongeveer 12 cm. Over het algemeen is het geslachtsdimorfisme vrij gering alhoewel de popjes iets minder roodachtig zijn.

Belangrijk is dat men binnen hetzelfde ras ook individuele kleurverschillen heeft vastgesteld. Daardoor lopen de meningen van de ornithologen wat betreft het aantal ondersoorten nogal uiteen. W.L. Sclater houdt het bij twee ondersoorten, nl. *charmosyna* en *kiwanukae* en beschouwt *nigrimentum* en *pallidior* als synoniem van *charmosyna*. In 'Checklist of Birds of the World' deel XIV wordt *pallidior* wel als ondersoort erkend, *nigrimentum* daarentegen niet. Wolters tenslotte beschrijft vier onder-

1. *Estrilda charmosyna nigrimentum*
2. *Estrilda charmosyna charmosyna*
3. *Estrilda charmosyna pallidior*
4. *Estrilda charmosyna kiwanukae*

soorten. In het museum voor Midden-Afrika te Tervuren (België) kon ik 3 ondersoorten bestuderen die duidelijk van elkaar verschilden. Van de nominaatvorm waren echter enkel 2 juveniele exemplaren aanwezig zodat niet kon worden nagegaan in hoeverre een volwassen *E.c. charmosyna* en *E.c. nigrimentum* op elkaar leken. Vermelden we tenslotte nog dat diverse auteurs de feeënastrild zelf als een ondersoort beschouwen van de elfenastrild. Het is echter onjuist te beweren dat de afscheiding van de feeënastrild als soort van recente datum zou zijn. In 'Systema Avium Aethiopicarum' van hogervermelde W.L. Sclater (1930) vindt men *charmosyna* als aparte soort, Chapin (1954), Mackworth-Praed (1960), Hall & Moreau (1970), Schouteden (1960), Urban & Brown (1971) en Gruson (1976) daarentegen beschouwen ze als ondersoort van *erythronotos*. Volledigheidshalve voegen we er aan toe dat Chapin vermeldt dat de lichtgekleurde rassen van *Estrilda erythronotos* vaak beschouwd worden als een afzonderlijke soort (*Estrilda charmosyna*) omdat de mannetjes geen zwart hebben onder de staart. Hall & Moreau stellen dat er nog moet worden nagegaan of *charmosyna*, die soms in hetzelfde gebied voorkomt als *delamerei* geen aparte soort is.

Tenslotte vindt men bij Wolters de sterkste argumenten om *charmosyna* als volwaardige species te zien. Naast het feit dat in sommige streken beide soorten naast elkaar voorkomen zonder onderling te bastaarden merkt hij ook op dat ze wellicht een andere ekologische niche innemen. Zo fourageert bijvoorbeeld de feeënastrild niet op bloesems in tegenstelling tot de elfenastrild. Wat het aantal rassen betreft geeft Wolters ook toe dat dit probleem nog

Bektekening van jonge *Vidua hypocherina*, waarvan men aanneemt dat hij parasiteert op de elfen- en feeënastrild.

grondiger moet bestudeerd worden. Voorlopig houden we ons bij de vier rassen die door hem geschreven worden.

1. *Estrilda charmosyna charmosyna* (Reichenow)

De nominaatvorm heeft duidelijk met wit afgezoomde wangvlekken en is lichter gekleurd dan het ras *nigrimentum*. Bij de twee hogervernoemde juveniele exemplaren in het museum van Tervuren is praktisch geen rose in het verenkleed, ze zijn zeer licht van kleur en de onderstaartdekveren zijn ook opvallend licht. Er is een kinvlek aanwezig (vrij klein).

Dit ras komt voor van Noord-Somalië en het aangrenzende Ethiopisch gebied zuidelijk in Ogaden (Zuidoost-Ethiopië) en het Juba-gebied, tot het oosten van de Tana-streek. Naar het westen toe gaat dit ras over in *nigrimentum* (Ethiopië) en *pallidior* (Kenia).

2. *Estrilda charmosyna nigrimentum* Salvadori

Dit is de op één na donkerste vorm. Ze

Tekst: Luk van Praet
Tekeningen: Mia Grijseels

vertoont eveneens een kleine kinvlek. Het voorhoofd is niet zo helder en ook de witte omzoming van de wangvlek is minder uitgesproken. Bij de twee aanwezige mannetjes in de balgencollectie van Tervuren viel op dat ze over z'n geheel lichter waren dan het volgende ras. Ook de stuit is meer rose.

E.c. nigrimentum vindt men vanaf Schoa (hooggelegen droge gebieden in Zuid-Ethiopië) zuidelijk tot Yavello en Mega en westelijk van het Rudolfmeer naar het zuiden toe tot Noord-oost-Oeganda. Het is vooral deze ondersoort die de wetenschapsmensen voor nog heel wat vraagtekens stelt zodat een grondige veldstudie zich hier opdringt.

3. *Estrilda charmosyna kiwanukae* van Someren

Deze ondersoort is nog donkerder dan voorgaande en gelijkt het meest op het ras *delamerei* van de elfenastrild (zie foto 'Onze Vogels' 1979 blz. 472). De rose waas is echter minder uitgesproken en de stuit is iets helderder rood. De onderstaartdekveren zijn licht van kleur en er is een kleine kinvlek aanwezig. De dwarsstreepjes op de armpennen komen ook zeer duidelijk naar voren. Dit ras komt voor in Zuidelijk Kenia van Magadi tot het Teita-district en Noordelijk Tanzania tot Olduway en Dodoma in het zuiden.

4. *Estrilda charmosyna pallidior* Jackson

Dit is de lichtste vorm van alle feeënastrilden. Er is weinig rose in het verenkleed, de keel is helder en witachtig en ook het voorhoofd is opvallend licht van kleur. Bij het exemplaar in het museum van Tervuren is een zeer kleine kinvlek aanwezig. Het geslacht van deze vogel is niet aangeduid. Dr. Wolters liet me in de balgencollectie

Het geslacht Estrilda V

van het Alexander König Museum in Bonn ook exemplaren zien zonder kinvlek.

Deze ondersoort komt voor in de omgeving van de terra typica (d.i. het gebied waar het eerst beschreven exemplaar van een soort, het zgn. type-exemplaar, beschreven werd) nabij de Guaso Nyiro-rivier (noordelijk deel) ten oosten van het Rudolfmeer (Noord-Kenia).

Levenswijze en biotoop

Tot op heden is hierover heel weinig bekend. Wel neemt men aan dat de levenswijze sterk overeen komt met die van de beter bestudeerde elfenastrild. Waar beide soorten samen voorkomen zou de feeënastrild de droogste plaatsen verkiezen (Hall & Moreau). Voor Ethiopië beschrijven E.K. Urban & L.H. Brown drie verschillende biotopen.

1. De acacia-savannes met kort gras vanaf zeeniveau tot op 2000 m
2. De doornstruik-savanne (Acacia-Commiphora) beneden de 900 meter.
3. De half-woestijn savanne (Acacia-Chrysopogon) beneden de 1200 m.

Ze beschouwen de vogels als weinig voorkomend (uncommon) en hebben geen broedgevallen kunnen vaststellen. Ook geven ze toe dat er weinig over deze soort bekend is. Wolters vermeldt als biotopen de droge met doornige struiken begroeide gebieden zowel in het laagland als in het gebergte. Benson verzamelde in de nabijheid van Yavello (Zuid-Ethiopië) op 4 juli een juveniel exemplaar dat hoogstens 2 maand oud kon zijn. Dit zou kunnen inhouden dat de broedtijd in dit gebied in april of mei zou vallen. Het opgenomen voedsel zal ook wel in grote lijnen overeenstemmen met dit van de elfenastrild doch zoals reeds vermeld heeft men feeënastrilden nog niet op bloesems waargenomen.

Er wordt verondersteld dat elfen- en feeënastrilden optreden als pleegouders voor de nog steeds omstreden staalwida of langstaartstaalvink (*Vidua hypocherina*). Delacour zegt dat de jongen van deze wida goed lijken op die van elfenastrilden en dat de snaveltekening nagenoeg overeenstemt.

Feeënastrilden in de volière

Alhoewel men aanneemt dat feeënastrilden af en toe in de vogelhandel werden aangeboden vindt men nergens in de literatuur enige vermelding over deze astrild in gevangenschap. Persoonlijk heb ik nog nooit levende exemplaren gezien en de vogels die af en toe bij liefhebbers opdoken bleken na onderzoek steeds elfenastrilden van het ras delamerei te zijn. In ieder geval zal het aantal exemplaren dat onze handelaars bereikt heeft wel zeer laag liggen. Ik kan moeilijk aannemen dat de vogels in alle gevallen zouden worden over het hoofd gezien. Ik vind het nogal cru te beweren dat onze handelaars geen benul zouden hebben van zeldzaamheden. Het lijkt me onwaarschijnlijk dat iemand die regelmatig elfenastrilden verhandelt niet zou opmerken dat er afwijkend gekleurde exemplaren opduiken. Evenmin lijkt het waarschijnlijk dat er nooit een liefhebber deze vogels zou opgemerkt hebben als men tenslotte weet dat bij de elfenastrilden de subspecies delamerei wel door deze laatste als dusdanig wordt onderscheiden. Voor de echte astrildliefhebber komt het erop aan de ogen open te houden, bij de importeurs te gaan rondneuzen en misschien wordt uw doorzettingsvermogen één of andere dag beloond met een stelletje feeënastrilden. Een oorkonde voor eerste kweek ligt nog altijd ter beschikking.

Literatuur (o.a.)

- Delacour J. & Edmond-Blanc Monographie des Veuves - Extrait de l' Oiseau et la Revue Francaise d'Ornithologie -1933-1944
- Schouteden, De vogels van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi 1948-1960, Tervuren.
- Hall and Moreau, An atlas of speciation in African passerine birds, 1970.
- E.K. Urban and L.H. Brown, A checklist of the Birds of Ethiopia, Addis Ababa 1971.
- Mackworth-Praed and C.H.B. Grand, Birds of Eastern and North Eastern-Africa, Second Edition, Volume 2, Longmans, London 1960.
- Luk van Praet, Ervaringen met afrikaanse soorten, Het geslacht *Estrilda* (1), Onze Vogels 1978, blz. 226-230.
- idem, Het geslacht *Estrilda* IV, Elfenastrild, Onze Vogels 1979, blz. 472-477.

Met dank aan de heren Wolters (Museum Bonn), Louette (Museum Tervuren) Tielens (Orni-Mondo, Antwerpen) Maroy (Waregem) en Lemmens (Putte).

Estrilda charmosyna

- N l : Feeënastrild
F r : Astrild des fées
Eng: Red-rumped Waxbill,
Pink-bellied Black-
cheeked Waxbill
D : Feeënastrild

Inhoudsopgave jaargang 1980

ALGEMEEN (in pagina- volgorde)

Acclimatiseren 9
 Blinde vogelliefhebber 11
 Vooruitgang 18
 Kweekadministratie 23
 Selectie 23
 Specialisatie 23
 Endoscopische geslachtsbepaling 27
 Tafelkeuringen 33
 Agressie 55
 Wildzangrinen 63
 Stamopbouw 74-130-155
 Alarmroep 79
 Vogelverblijven 109
 Volière van het jaar 112
 Eieren 123
 Zomertijd 131
 Moederdag 150
 Wormmiddel 152
 Keuren bij kunstlicht 163
 Baden 171
 In Groot vel U 184
 Vaderdag 203
 Muizen 215
 Verrijking is verarming 222
 Naamgevingen 228
 Badschotels 255
 Vogelwoning gekraakt 263
 Vogels kweken 273
 Vogelbeurs 274
 Broedkooi 303
 Eenvoudige soorten 304
 Dijkers 306
 Bigamie 326
 Julie vogels 326
 Australische parkieten 334
 Commercie 328
 YBvV-Oorkonden bijzondere kweek 347
 Van kleurkanaries naar tropen 356
 Nestmateriaal 358
 Zingt elk vogeltje wel zoals het gebekt is 381
 Foen was het parkietje dood 384
 Wedstrijdelement 400
 Vogelhobby of handelaar 403
 Museum Konig in Bonn 442
 Oplossing tegen katten 444
 Camoufleren 471
 Dosterling houdt vogels anders 538
 Vogelvoortplanting 540
 Carriers 543
 Contourveren 543
 Exotische vogels als huisdier 35-85-134-226-
 260-359-389-441-490-535
Weken met Europese vogels 107-210-280-329-
 394-527
Weken met prachtvinken 398-436-474-519
 Agaporniden, mutaties 391*
 Jonte 445*
 Variovink 80
 Amarant, rose 8*
 Wijnrode 480
 Wartkeel 480*
 Ymaraparkiet 73*
 Jaardmannetje 232*
 Landstaartvink 276-404-524
 Iarnardparkiet 100*
 Iarmatortel, rode 431
 Iauwe reiger 354
 Iauwgele ara 89*
 Iauwkroon manakin 24*
 Iauwkroontje 117*
 Iauwnekgaaai 7
 Ieu bonnets 512*
 Ieorenzwaluw 212*
 Iolborhynchusparkiet 176*
 Jonte toekan 483*

Blijeneter 308*
Bloemen en planten 28*76*124*172*220*
 258*312*348*396*448*488*536*
Boeknieuws 38-190-238-506
Bondsmedelingen 46-63-84-88-135-142-163-
 231-275-286-303-318-346-360-366-405-407-445-
 450-504-554. In groene inlage van het juli-
 nummer alles over tentoonstellingen, ringen
 etc...
Bondskampioen 81-436
 Chinese dwergkwartel 78
 Cini's 341*
 Cloncurryparkiet 101*
 Cubavink, kleine 60
 Diamantvink 213*
 Dikbek cini 343*
 Dikbekparkieten 177*
 Ducavink 25*
 Dufresne amazone 324*
 Dwerghoorn 385*
 Emerald glansspreeuw 372*
 Fazanten 279
 Feenastrilde 544
 Flamingo's 250
 Geelbuik cini 343*
 Geelrug wever 257*
 Gorsvinken 375*
 Goudvink 382
 Goudvink, Noorse 542
 Goudvoorhoofdperkiet 465*
 Gouldamadine 383
 Groene glansspreeuw 205
 Groenling 281*302
 Groennekori 430
 Grijs roodstaartpapegaai 196*430
Grasparkieten
 Algemeen 30-64-159
 Bonten 59-126
 Gekulden 30
 Regenboog 350-387
 Halsbandparkiet 443
 Huiswaluw 493
 Indische groenvleugelduif 534
 Indische nonpareil 169*
 Jaarvogel 375
 Jufferkraan 525*
 Kaketoë, Philippijnse 244*
 Kardinaal, rode 261*
 Karmozijnstrilde 531*
 Kleine cubavink 61
 Kneu 280
 Kongopauw 375
 Kruisbek 434
 Kulmaina 19
Kleurkanaries
 Algemeen 65-128-162-216-293-476
 Albino 21-270*
 Goudgagaai 65*
 Lutino 21*
 Mozalek 516*
 Opaal 151-199*
 Satinet 21*
 Loodbekje 69*
Magelhaenparkiet 32*
Manakins 24*
 mandarijnspreeuw 339*
 Mexicaanse nonpareil 271*
Moeraspaapie 300*
Mozambiquesijs 341*
 Nicobarduif 164*
 Noddy 491
 Oevermaina 205
 Oranjewever 533*
Onkruiden
 Akkerwinde 29*
 Glad walstro 349*

Haagwinde 29*
 Jacobs kruiskruid 313*
 Kamille 449*
 Klaverzuring 77*
 Kleine leeuwenbek 221*
 Speerdistel 537*
 Steenraket 125*
 Veldzuring 397*
 Vogelwikke 173*
 Witte krodde 269*
 Zilver schoon 489*
Pagodespreeuw 204
Paradijsvogels 3*52*
 Pauwfazantjes 119*
Petz parkiet 468*
 Philippijnse kaalkopspreeuw 464*
 Philippijnse kaketoë 244*
 Port lincolnparkiet 102*
 Purper glansspreeuw 373*
 Purper granaatastrilde 137*
 Putter 63
 Pyrrhura melanura 71*
Postuurkanaries
 Algemeen 128*161*209*259-305-331-374
 Border 492*
 Lizard 432*
 Noordhollandse frise 528*
Raaf 443
 Regenboogvink 301
 Reuzenekstertje 388
 Rode birmatortel 431
 Rode kardinaal 261*
 Rode wouw 292*
 Roodbekwever 200*
 Roodkapmanakin 24*
 Roodkoppapegaalamadine 473
 Roodsnavel kitta 167*
 Roodstaart papegaai 196*
 Rose amarant 8*
 Spreeuw, Europese 265*
 Struisvogel 16*
 Toekan bonte 483*
 Torenvalk 264*
 Tortelduif 337*
 Twenty eight parkiet 104*
 Valkparkiet 420*
 Vink 328*
Voeding
 Aminoazuren 215
 Maaltechniek 37
 Supravit 401
 Vitamine A 273
 Voeding van Iori's 248*
 Warbler (gors)vink 376*
Wevers 256
 Witbuit cini 342*
 Wijnrode amarant 480
 IJsvogels 148*
 Zaagbek 68*
 Zilverbekje 69*
 Zwartborstgors 352*
 Zwartkeelamarant 481*
 Zwartkopje 149*
 Zwartmasker roodbekwever 200*
 Zwavelgele cini 345*
Zangkanaries 181-330-404
Zebrevinken
 Algemeen 12-64-218-246-327
 Loodwang 132-477*
Ziekten
 Atoxoplasma 115
 Coccidiose 115
 Endoparasieten 206
 Kanariepokken 278
 Legnood 57*
 Luchtpijpworm 116
 Niesziekte bij goulds 116
 * met kleurafbeelding.

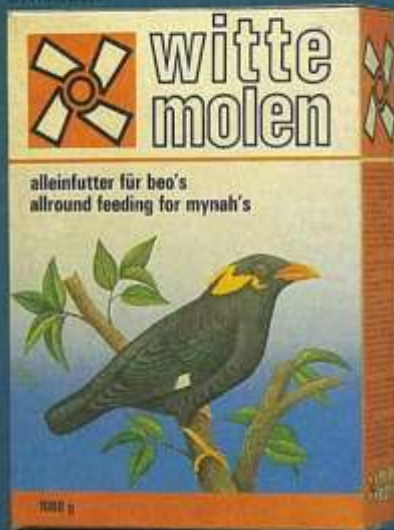
wij wensen u
 prettige kerstdagen en
 een voorspoedig nieuwjaar

gun uw vogels het beste

Beekorrel

De korrel opgebouwd uit hoogwaardige voedingsstoffen, aangevuld met dierlijke eiwitten.

Al onze "zachtvoeders" zijn wetenschappelijk samengesteld.

Vitaminen, mineralen en sporenelementen, afgestemd op de behoefte van de vogel zijn in de juiste verhoudingen toegevoegd. (Analyse op de verpakking).

Korrelvoer

Geëxtrudeerde korrel voor merels en lijsterachtigen. Licht verteerbaar zodat de natuurlijke voeding dicht wordt benaderd.

Universeelvoer

Voor insecten en vruchteneters. Geeft kleur, glans en gezang aan Uw vogels.

Wimo-eivoer

Zo uit het pak in de bak (verpakking 1/3, 1 en 2 1/3 kg.).

Gemengd Vogelgrit

Moulin Mouette bevat het bekende oester-schelpegrit. Noordzeegrut, roodsteen, kalksteen, houtschool, kalkaardig zeewier en maarkoemel.

Alleenverlegerswoordiging:
ALLESTERIN B. V.
Moleneind 2
Telefoon 04165-1433
4268 GD Meeuwen N.B.